

RAJAMME VARTIJAT

4 | 2022 RAJAVARTIOLAITOKSEN SIDOSRYHMÄLEHTI
TEEMANA RAJAN MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Itärajan esteaita pilotointivaiheeseen

Frontexin rajavartijoita
komennuksella Suomessa

Rajavartiolaitos Pohjois-Atlantin
rannikkovartiostofoorumin
puheenjohtajaksi

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Ledare
- 5 Leading article
- 6 Itärajan esteaidan pilotti Imatralle
- 10 Pohjois-Karjalan kansainväliset rajavartijat
- 12 Raja Pohjois-Atlantin rannikkovartiostofoorumin puheenjohtajaksi
- 14 Monitoimilentokoneiden hankinta etenee
- 18 Rajaturvallisuuden kehittyminen
- 20 Henkilöstölle digitaalinen koulutustarjotin eNalle
- 23 Rajamuseo uudistuu
- 26 Satelliittihavainnoista meren pohjaan
- 28 Historiallisia rajamerkkejä
- 30 Svenska resuméer
- 38 English summaries
- 46 Ajankohtaista
- 47 Kolumni: Eikö enää saa olla tylsää?

HYVÄ LUKIJA

Kuluvan vuosikymmenen alku on hyvin konkreettisesti korostanut Rajavartiolaituksen tärkeää yhteiskunnallista merkitystä. Ensin turvasimme kansalaisten terveyttä Suomen ulko- ja sisärajoilla lähes kahden vuoden ajan maailmanlaajuisen koronapandemian pahimman vaiheen aikana. Tartuntatautilanteen rauhoituttua Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainassa. Sodan kesto ja varsinkin sen eri vaikutuksia on vielä vaikea arvioida. Ukraina puolustaa tinkimättömästi kansainvälisesti hyväksytyjä rajojaan, eikä Venäjälläkään ole ollut halua tinkiä tavoitteistaan. Yhtä merkittävää turvallisuusympäristön muutosta ei ole aikanamme koettu. Muutoksen suuruutta korostaa Suomen päätös hakea Nato-jäsenyyttä. Se voidaan kuitenkin jo tässä vaiheessa arvioida, että sodan vaikutukset tulevat olemaan suuria ja pitkäkestoisia niin meillä, koko Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin.

Lähialueella käytävästä sodasta huolimatta tilanne Suomen rajoilla on vakaa. Suomeen ei kohdistu sotilaallista uhkaa. Tiedostamme tietenkin sen, että epävarmuus on tilanteen johdosta lisääntynyt. Seuraamme sodan heijastusvaikutuksia yhdessä muiden turvallisuusviranomaisten kanssa herkeämättä. Valmiutta ja operatiivista toimintaamme säädellään tilanteen edellyttämällä tavalla. Yhteistyömme erityisesti Puolustusvoimien kanssa on perinteisen saumatonta ja nykyisessä tilanteessa myös tehostettua. Vastaamme kaikkiin tilanteisiin nopeasti ja päättäväisesti.

Viime vuosien kriisit ja kohtamamme turvallisuustilanteet ovat osoittaneet varautumistyömme perustan olleen oikea. Lähtökohtana on ollut se,

että turvallisuusympäristön muutokset voivat näkyä hyvin nopeasti valtakunnan rajoilla ja monin eri tavoin. Meille onkin luotu nyt jo moneen kertaan koeponnistettu kyky luoda nopeasti ja joustavasti valtakunnallisia painopisteitä. Henkilöstömme on valpasta ja hyvin koulutettua vaativiin tehtäviinsä, operatiiviset suunnitelmamme ovat ajan tasalla ja lainsäädäntöä on koko ajan kehitetty toimivaltuuksiemme näkökulmasta uhkakuvien edellyttämällä tavalla. Lisäksi olemme aktiivisesti harjoittaneet eurooppalaisen raja- ja merivartioston joukkoja itärajalla ja näin kehittäneet kykyämme vahvistaa itärajan valvontaa myös kansainvälistä apua vastaanottamalla.

Rajavartiolaitoksella on korkea valmius tehtäviinsä. Suorituskykyjemme kehittäminen kuitenkin jatkuu. Tänä vuonna sotilaallisia harjoituksia on lisätty ja suunnitelmiamme kehitetty kokemusten ja havaintojen myötä. Suurimmissa hankkeissamme paino on nyt operatiivisia tehtäviämme tukevan tekniikan ja välineistön uusimisessa ajankukaisiksi. Valmiuspaketti nostaa materiaalista suorituskykyämme seuraavan kahden vuoden aikana merkittävästi. Hanke on yksiköissä jo näkynytkin.

Kykymme vastata monialaisiin merellisiin uhkiin kasvaa uusien ulkovartiolaivojen myötä. Valvontalentokoneiden uusimiseksi eduskunnalta saamamme rahoitus turvaa ja myös parantaa puolestaan kykyämme ilmasta tapahtuvaan raja- ja merialueiden valvontaan.

Myös hanke itärajan esteestä on käynnistynyt. Esteestä tulee tärkeä työkalu, joka parantaa ratkaisevalla tavalla erilaisten, erityisesti vakavimpien häiriötilanteiden hallintaa itärajalla.

Hyvä Rajan väki,

Tekemistä on ollut tänä vuonna taas molemmille käsille. Se on meille tuttua. Luottamus Rajavartiolaitokseen isänmaamme portinvartijana on korkealla tasolla niin valtionjohdon, yhteistyökumppaneiden kuin kansalaistenkin keskuudessa. Tuo luottamus on ansaittu teidän kaikkien tehtävissänne osoittaman erinomaisen ammattitaidon ja yhteistyökyvyn kautta. Sitä haluan painottaa, että tuo luottamus on ansaittava joka päivä uudelleen. Sitkeän ja vastuullisen toimintanne olen pistänyt merkille kierroksillani eri toimipisteissä vuoden aikana.

Rajavartiolaitos huolehtii henkilöstöstään kaikissa oloissa. Osaamisen kehittäminen, työn turvallisuus, työkyvyn ylläpito ja henkilöstön työhyvinvointi ovat ajankohtaisia kehityskohteita. Kaikkien työn sujuvuutta tuetaan lisäksi suunnitelmallisella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä sekä pitämällä työskentelyvälineemme, viestintä ja hallinnolliset prosessimme tehokkaina, selkein ja nykyaikaisina. Henkilöstön määrää nostetaan tehtävien edellyttämälle tasolle seuraavan kahden vuo-

den aikana. Hyvin etenevien kiinteistö-hankkeidemme myötä pystymme myös takaamaan nykyaikaiset ja terveelliset työskentelytilat kaikille.

Kalusto, välineet ja varusteet ovat tärkeitä toimintamme edellytyksiä, mutta työmme ilo ja imu syntyy siitä tietoisuudesta, että olemme vuorollamme vastuussa Suomen valtakunnan rajoista. Tuota tunnetta syventää meille ominainen yhdessä tekemisen kulttuuri, jota sitäkin meidän pitää jaksaa huolella vaalia.

Hyvät rajamiehet ja -naiset, toivotan teille itse kullekin menestystä ja voimia tärkeään työhönne valtakunnan rajoilla, merellä, koulutusyksiköissä ja esikunnissa. Lämmin kiitokseni arvokkaasta työstänne Suomen turvallisuuden puolesta.

Toivotan Rajan väelle ja yhteistyökumppaneille rauhaa joulua ja hyvää uutta vuotta 2023.

Kenraaliluutnantti

Pasi Kostamovaara

Rajavartiolaitoksen päällikkö

BÄSTA LÄSARE

Början av det innevarande årtiondet har på ett ytterst konkret sätt framhåvt hur viktigt Gränsbevakningsväsendet är för samhället. Först tryggade vi allmänhetens hälsa vid Finlands inre och yttre gränser i nästan två års tid under den värsta fasen av den globala coronapandemin. När smittskyddssituationen hade lugnat ner sig inledde Ryssland sitt anfallskrig mot Ukraina. Det är ännu svårt att uppskatta hur länge kriget kommer att pågå och vilka konsekvenser det får. Ukraina försvarar orubbligt sina internationellt godkända gränser, medan Ryssland inte heller vill ge avkall på sina mål. Under vår livstid har vi inte upplevt någon lika betydande förändring i säkerhetsmiljön. Vid den förändringen understryks av Finlands beslut att ansöka om Natomedlemskap. Redan i det här skedet kan vi förvänta oss att kriget kommer att ha stora och långvariga konsekvenser för oss, hela Europa och globalt.

Trots det krig som pågår i närområdet är läget vid Finlands gränser stabilt. Det riktas inget militärt hot mot Finland. Vi är ändå medvetna om att läget har lett till ökad osäkerhet. Vi följer oavbrutet återverkningarna av kriget tillsammans med de övriga säkerhetsmyndigheterna. Beredskapen och vår operativa verksamhet justeras på det sätt som situationen kräver. Vårt samarbete med i synnerhet Försvarsmakten är som vanligt smidigt och i dagens läge också intensifierat. Vi bemöter alla situationer snabbt och rådigt.

De senaste årens kriser och de säkerhetssituationer som vi stått inför har visat att vårt beredskapsarbete står på en stadig grund. Utgångsläget har varit att förändringar i säkerhetsmiljön kan synas mycket snabbt vid riksgrensarna och ta sig många olika uttryck. Vi har nu en flera gånger beprövad förmåga att snabbt och flexibelt skapa riksom-

fattande prioriteringar. Vår personal är uppmärksam och välutbildad för sina krävande uppgifter, våra operativa planer är uppdaterade och lagstiftningen har hela tiden utvecklats utifrån våra befogenheter på det sätt som hotbilderna förutsätter. Dessutom har vi aktivt tränat upp europeiska kust- och sjöbevakningsstyrkor vid östgränsen och på så sätt förbättrat vår förmåga att stärka övervakningen av östgränsen genom att även ta emot internationell hjälp.

Gränsbevakningsväsendet har hög beredskap för sina uppgifter och vår kapacitet fortsätter att utvecklas. I år har antalet militära övningar utökats och våra planer utvecklats utifrån erfarenheter och observationer. I våra största projekt ligger tyngdpunkten nu på att uppdatera den teknik och materiel som stöder våra operativa uppgifter. Beredskapspaketet ökar avsevärt vår materiella kapacitet under de kommande två åren. Projektet har redan märkts i enheterna. Vår förmåga att bemöta olika typer av marina hot ökar tack vare de nya utsjöbevakningsfartygen. Den finansiering som riksdagen anvisat för att skaffa nya spaningsplan både tryggar och förbättrar vår förmåga att övervaka gräns- och havsområden från luften. Även projektet för stängslet vid östgränsen har inletts. Stängslet blir ett viktigt redskap som på ett avgörande sätt förbättrar hanteringen av olika, särskilt allvarigare störningssituationer vid östgränsen.

Bästa medarbetare,

I år har vi igen haft mer än tillräckligt att göra. Det är vi i och för sig vana vid. I rollen som portvakt till vårt fosterland njuter Gränsbevakningsväsendet ett högt förtroende bland såväl statsledningen, våra samarbetspartner och allmänheten. Detta förtroende har förtjänats genom att ni alla har visat utmärkt yrkeskunskap och samarbetsförmåga i

era uppgifter. Jag vill understryka att det förtroendet måste förtjänas på nytt varje dag. När jag har under årets lopp besökt olika enheter har jag lagt märke till ert ihärdiga och ansvarsfulla arbete.

Gränsbevakningsväsendet tar hand om sin personal under alla förhållanden. Till de aktuella utvecklingsobjekten hör kompetensutveckling, arbetssäkerhet, upprätthållande av arbetsförmågan och personalens välbefinnande i arbetet. Allas arbete stöds dessutom genom det planmässiga jämställdhets- och likabehandlingsarbetet samt genom att se till att våra arbetsredskap, kommunikationerna och de administrativa processerna är effektiva, tydliga och moderna. Under de kommande två åren kommer antalet anställda att ökas till den nivå som uppgifterna kräver. Tack vare att våra fastighetsprojekt fortskridit väl, kan vi också garantera moderna och sunda arbetslokaler för alla.

Materielen, redskapen och utrustningen är viktiga förutsättningar för vår verksamhet, men vår arbetsglädje och vårt engagemang föds ur vetskapen om att vi under vårt skift ansvarar för Finlands riksgränser. Känslan fördjupas av den för oss kännetecknande kulturen där alla arbetar tillsammans mot ett gemensamt mål. Även den kulturen måste vi orka värna om.

Bästa gränsbevakare, jag önskar er alla framgång och kraft i ert viktiga arbete vid riksgrensarna, till sjöss, vid utbildningsenheterna och staberna. Jag vill rikta ett varmt tack för ert värdefulla arbete för Finlands säkerhet.

Jag önskar Gränsbevakningsväsendets personal och alla våra samarbetspartner en fridfull jul och ett gott nytt år 2023.

Generallöjtnant

Pasi Kostamovaara

Chef för Gränsbevakningsväsendet

DEAR READER

The beginning of the current decade has concretely highlighted the prominent role of the Finnish Border Guard in society. First, for nearly two years, we safeguarded citizens' health on the external and internal borders during the critical phase of the global coronavirus pandemic. Once the pandemic alleviated, Russia started its aggressive war against Ukraine. The duration of the war and its various impacts are hard to evaluate as yet. Ukraine is defending its internationally ratified borders without bending, and Russia has shown no intent to step down from its goals. The change in the security environment is like nothing we have seen yet during our lifetime. The degree of change is underscored by Finland's decision to apply for membership in NATO. However, it is already clear that the impacts of the war will be substantial and long-lasting in Finland and Europe as well as worldwide.

Despite the ongoing warfare in our proximity, the situation is stable on Finland's borders. Finland is under no military threat. We are, of course, aware of the increased uncertainty as a result of the situation. Jointly with other security authorities, we monitor the repercussions of the war closely and incessantly. Our preparedness and operations are regulated as necessary. The collaboration with the Defence Forces, in particular, is traditionally seamless and, in the current situation, intensified. Our response in all situations is rapid and determined.

The crises and changing security situations have demonstrated the solid base of our preparedness. We have been aware that any changes in the security environment may actualise on our national borders quickly and in many different ways. Our ability to focus on national priorities, without delay and in a flexible manner, has now been tested several times. Our personnel is both vigilant

and well trained to perform their demanding duties, our operational planning is up to date, and legislation has been developed with regard to our powers and in response to the threat scenarios. We have been actively involved in training Frontex personnel on our eastern border, thereby strengthening our border management and ability to receive international assistance, if ever needed.

The Finnish Border Guard shows high readiness for its tasks. Nevertheless, the further development of our capabilities continues. This year, the volume of military exercises has increased, and our plans have been reviewed on the basis of experiences and observations. Our principal projects now focus on upgrading and modernising the technologies and equipment supporting our operations. The preparedness package will significantly raise our material capabilities during the next two years. The projects are already underway. The new offshore patrol vessels will enhance our capacity to respond to multisectoral maritime threats. The funding granted by the Parliament for the renewal of our surveillance aircraft will secure and improve our ability to carry out airborne surveillance of land borders and at sea. The Eastern Border Barrier Fence project has been launched. The future fence will serve as an important tool and decisively improve the management of different situations and disruptions on the eastern border.

Dear colleagues,

This year, we have again had our hands full. That's what we are accustomed to. As the gatekeeper for our native land, the Finnish Border Guard enjoys a high level of trust and confidence from the Government, our partners and citizens alike. This trust is earned through the professional approach and collaborative skills shown by all of you in your duties.

And it must be earned again and again every day. During my on-site visits across the country this year, I have been pleased to observe the high level of resilience and responsibility in your performance.

The Finnish Border Guard cares for its personnel in all circumstances. Topical areas of development include competence enhancement, safety at work, maintenance of work ability and well-being at work. In addition, the smooth progression of work is promoted by systematic equality and non-discrimination activities and by ensuring our tools, communications and administrative processes are efficient, transparent and up-to-date. The number of personnel will be increased to the level required by our tasks over the next two years. Our real-property projects to safeguard modern and health working facilities for all are advancing well.

The fleet, equipment and tools are necessary preconditions for our operations, but the enthusiasm and engagement in our work comes from the awareness that, when on duty, we are responsible for the national borders of Finland. This is deeply rooted in our inherent culture of working together, which we need to foster carefully.

Dear colleagues, I wish you all success and strength for your important work on our national borders on land and at sea, in training units and at headquarters. My warmest thanks for doing your part to ensure a safe and secure Finland!

I wish all the personnel at the Finnish Border Guard as well as our partners and stakeholders peaceful holidays and a happy new year in 2023.

**Lieutenant General
Pasi Kostamovaara**

Chief of the Finnish Border Guard

Itärajan esteaidan pilotti rakennetaan Imatralle

Suomen turvallisuusympäristön muuttumisen takia Rajavartiolaitos arvioi esteaidan rakentamisen osalle itärajaa tarpeelliseksi. Itärajan esteaita -hanke on käynnistynyt, ja pilottiaita rakennetaan keväällä 2023 Imatralle.

Hallitus esittää vuoden 2022 neljännessä lisätalousarvioehdotuksessaan kuuden miljoonan euron rahoitusta itärajan esteaidan pilotointiin. Lisäksi hallitus esittää vuoden 2023 talousarvioesityksen täydennyksessä 139 miljoonan euron rahoitusta itärajan esteaidan tärkeimpien kohdealueiden

toteuttamiseen. Rajavartiolaitos on käynnistänyt pilotoinnin hankinnan sekä seuraavan vaiheen suunnittelun.

– Pilotoinnissa testataan hankkeen toimeenpanoa rakentamalla noin kolmen kilometrin mittainen esteaita Pelkolaan Imatran rajanylityspaikan molemmin puolin. Lisäksi Rajavartiolaitos käyn-

nistää toteutussuunnitelman laatimisen esteaidan tärkeimmille kohdealueille, joita ovat käytännössä itärajan rajanylityspaikat lähialueineen sekä muutamat muut uhanalaisimmat suunnat, kertoo Rajavartiolaitoksen esikunnan teknillisen osaston päällikkö, prikaatikenraali **Jari Tolppanen**.

Pilottiaita rakennetaan Pelkolaan Imatran rajanylityspaikan molemmin puolin.

Havainnekuva itärajalte rakennettavasta esteaidasta.

Alueen maanomistajille on kerrottu pilottiaidan sijoittumisesta heidän kiinteistölleen rajavyöhykkeellä. Varsinainen maa-alueiden käyttöoikeuden lunastaminen käynnistetään erikseen ennen kuin kohdealueen rakennustyöt aloitetaan. Lainsäädännön mukaan maa-alueen omistaja on rajavyöhykkeellä velvollinen sallimaan valtion kustannuksella esteaidan rakentamisen. Aiheutuvasta vahingosta suoritetaan maa-alueen omistajalle käyvän hinnan mukainen korvaus.

Esteaita on aidan, tien ja teknisen valvonnan kokonaisuus

Pilottiaidan rakentaminen tapahtuu keväällä 2023. Pelkolan lisäksi pilotin aikana rakennetaan noin 200 metrin mittainen esteaita Immolan varuskunnan alueelle osaksi Raja- ja merivartiokoulun koulutusympäristöä. Tätä hyödynnetään myös valvontatekniikan testialueena.

Rajavartiolaitos arvioi, että esitetyllä 139 miljoonalla eurolla saadaan rakennet-

Itärajan nykyinen aita on ollut pelkästään kotieläimiä varten.

tua noin 70 kilometriä esteaitaa. Tästä Kaakkois-Suomeen tulisi 52 kilometriä, Pohjois-Karjalaan kahdeksan kilometriä sekä Kainuuseen ja Lappiin kumpaankin viisi kilometriä. Tarkempi suunnittelu tehdään pilottivaiheen aikana. Rakentaminen tapahtuu vuosina 2023–2024.

– Esteaita on kokonaisuus, joka muodostuu aidasta, sen viereisestä tiestä ja teknisestä valvonnasta. Kolme metriä korkean aidan välitön läpäiseminen, ylittäminen ja alittaminen on estetty. Aidalla on paljastava, hidastava, ohjaava sekä estävä vaikutus. Esteaita yksin ei ole ratkaisu mihinkään, vaan on osa Rajavartiolaitoksen muuta rajojen valvontaa, sanoo hankepäällikkö **Ismo Kurki** Rajavartiolaitoksen esikunnan teknilliseltä osastolta.

Merkittävää lisäarvoa rajojen valvontaan

Tärkeimmille kohdealueille asennetaan valaistus ja kaiuttimet. Aidan viereen

raivataan aukko teknisen valvonnan mahdollistamiseksi ja puiden kaatumisesta aiheutuvien vahinkojen minimoimiseksi. Aukko on leveydeltään noin 10 metriä. Aitaan on suunniteltu portteja rajanylityspaikkojen lisäksi maastorajalle niin rajapartioiden kuin eläinten liikkumisen mahdollistamiseksi.

Aidasta teetetään ympäristöselvitys, ja tavoitteena on aiheuttaa luonnolle niin vähän haittaa kuin mahdollista. ELY-keskus päättää, tarvitseeko esteaidasta tehdä lainsäädännön mukainen ympäristövaikutusten arviointi.

– Itärajan esteaita tuottaa valmistuttuaan merkittävää lisäarvoa rajojen valvontaan ja on tilanteiden hallinnan ja operatiivisen toiminnan tehokkuuden kannalta erittäin tärkeä. Ihmisten liikkumisen paljastamalla sekä liikettä estämällä, hidastamalla ja ohjaamalla aita antaa rajavartioston partioille lisää reagointiaikaa ja mahdollistaa häiriötilanteiden hallinnan.

Aidan viereen rakennettavan tien avulla pystymme vaikuttamaan nykyistä nopeammin kohdealueelle, sanoo Kaakkois-Suomen rajavartioston komentaja, eversti **Vesa Blomqvist**.

Lisätietoa esteaidan rakentamisesta on Rajavartiolaitoksen verkkosivuilla raja.fi/itarajan-esteaita.

Pilotoinnista ei järjestetä julkista kilpailutusta eikä hankintailmoitusta julkaista. Pilotointi hankitaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 22 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella.

Esteaita-hankkeen mediatilaisuus

Itärajan esteaita -hankkeesta järjestettiin mediatilaisuus Imatran Immolassa perjantaina 18.11.2022. Hanketta esittelivät Rajavartiolaitoksen esikunnan teknillisen osaston päällikkö, prikaatikenraali Jari Tolppanen, Kaakkois-Suo-

men rajavartioston komentaja, eversti Vesa Blomqvist ja hankepäällikkö Ismo Kurki. Suomen itärajan aita-asia on ollut median huomion kohteena koko syksyn niin kotimaisissa kuin ulkomaisissakin tiedotusvälineissä. Immolan mediatilai-

suudessa toimittajia kiinnosti erityisesti, mitä mieltä paikalliset maanomistajat ja venäläiset rajaviranomaiset ovat olleet aidan rakentamisesta.

– Muuttuneessa turvallisuustilanteessa on tärkeää, että Suomella on itsenäinen ja uskottava rajavalvonta. Pahempaan varautuminen on viisasta, vaikka Suomen ja Venäjän välinen raja on toiminut hyvin, kommentoi Jari Tolppanen.

Ismo Kurki kertoi esteaidan teknisistä ratkaisuista ja rakentamisen aikataulusta. – Pilottiaidan rakentaminen alkaa ensi vuoden maaliskuussa. Tähän mennessä on jo tehty sopimukset suunnittelutoimiston ja projektijohdon kanssa.

Vesa Blomqvist kertoi esteaidan valmistumisen vaikutuksista rajavalvontaan. – Aidalla on äärimmäisen suuri merkitys tilanteen hallinnan ja operatiivisen tehokkuuden kannalta. Olemme olleet yhteydessä pilottiaidan alueen maanomistajiin ja kaikki ovat suhtautuneet erittäin positiivisesti aitahankkeeseen. Venäjän rajaviranomaiset ovat olleet kiinnostuneita hankkeesta ja he ovat lähinnä vain kiitelleet, että heitä on informoitu asiasta.

Pohjois-Karjalan kansainväliset rajavartijat

Saksalainen Stefan Günther ja puolalainen Robert Linka työskentelevät Frontex-komennuksella Tohmajärven rajavartioasemalla.

Tohmajärven rajavartioaseman pihalla kuuluu englanninkielistä puhetta ja useampi naurunremakka. Tohmajärvi, noin neljän tuhaten ihmisen kunta 55 kilometrin päässä Joensuusta, ei ole Suomen suosituimpien turistikohteiden joukossa, joten vieraan kielen huomaa heti. Juttu on kuitenkin luontevaa, kun Stefan Günther ja Robert Linka heittäväät huulta suomalaisten rajavartijoiden kanssa.

Günther on Saksan liittovaltion poliisina 41 vuotta palvellut konkari ja Linka

eläköitynyt Puolan armeijan sotilas, jotka ovat keskellä Pohjois-Karjalaa hyvästä syystä. He ovat Frontexin lähettämiä pysyvän joukon virkamiehiä, jotka toimivat täyspäiväisesti rajavartijan tehtävissä ja harjoittelevat työskentelyä Suomen oloissa ja kulttuurissa Venäjän vastaisella rajalla.

–He ovat täällä tukemassa meidän työtämme rajaturvallisuuden eteen. Samalla me opimme toinen toistemme kokemukista ja toimintatavoista. Tämä on meille suuri etu, sanoo Pohjois-Karjalan rajavartioston toimistounseeri **Riku Heinonen**.

Frontex (Euroopan raja- ja merivartiovirasto) on EU:n alainen rajaturvallisuusvirasto, joka toimii laajasti Euroopassa rajaturvallisuuden parissa. Se muun muassa tukee ja yhteensovittaa EU:n jäsenvaltioiden ulkorajavalvontaa ja muuta rajaturvallisuuteen liittyvää viranomaistyötä. Kansainväliset komennukset ovat osa tätä työtä.

Pysyvän joukon virkamiehiä

Frontexin pysyvässä joukossa on virkamiehiä kolmessa eri kategoriassa. On

Stefan Günther ja Robert Linka työskentelevät rajavartijan tehtävissä Rajavartiolaitoksen eri toimipisteissä. Työskentely Suomessa on ollut molemmille mieleen. Erityisesti he kehuvat suomalaisten kollegoidensa ammattitaitoa ja ystävällisyyttä.

lyhyitä ja pitkiä komennuksia sekä Frontexin vakituisilla palkkalistoilla olevia työntekijöitä. Günther on kategorian kaksi, pitkän komennuksen mies ja Linka puolestaan kategorian yksi virkamies, siis vakituinen työntekijä. Molemmilla on runsaasti kokemusta kansainvälisistä komennuksista niin Frontexin kuin muiden viranomaisten palkkalistoilla.

Heinonen kehuu Güntherin ja Linkan komennuksen Suomessa edenneen mainiosti.

– Osaavia kavereita. He ovat olleet todella avoimia ja haluavat mukaan oppimaan. Samaa olen kuullut muualtakin, palaute on ollut erittäin positiivista, hän kuvailee.

Suomalaiseen työskentelykulttuuriin sopeutumisessa ei Heinosen mukaan kulunut paljoakaan aikaa.

– Alussa heille järjestettiin koulutusta mm. Rajavartiolaitoksen toimintaa ohjaavasta lainsäädännöstä sekä kerrottiin heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan Suomessa työskentelyn aikana. On tärkeää tietää, mitä saa ja mitä ei saa tehdä toimivaltuuksien rajoissa. Sen jälkeen Günther

ja Linka ovat osallistuneet päivittäiseen operatiiviseen työhön suomalaisten kollegoidensa kanssa, Heinonen kertoo.

Frontex-operaatioon valmistautuminen aloitettiin hyvissä ajoin jo viime vuoden puolella. Frontexin kanssa käytiin keskustelua muun muassa siitä, minkälaisen profiilin osajista Rajalla olisi eniten hyötyä. Yhteistyö Rajavartiolaitoksen ja Frontexin kanssa on muutenkin ollut hedelmällistä.

– Frontex on yksi meidän tärkeimmistä yhteistyökumppaneistamme. Voimme harjoitella operaation isännöinnin toimintamallit ja käytänteet valmiiksi, mikäli joskus joutuisimme pyytämään rajavartiointiryhmää laajamittaisen laittoman maahantulon tilanteessa, Heinonen avaa.

Elämää Suomessa

Kävelemme rajapartion kanssa tarkastuskierroksella. Rajakoira juoksee innoissaan edellä, ja me muut yritämme pysyä sen perässä märestä ja liukkaasta maastosta huolimatta. Günther sekä Linka nauttivat lenkistä, vaikka välillä tasapaino onkin koetuksella.

– Maasto voi olla joskus haastavaa, mutta kyllä siitä selviytyy, Günther nauhahtaa.

Työskentely Suomessa on ollut molemmille miehille mieleen. Erityisesti he kehuvat suomalaisten ammattitaitoa ja ystävällisyyttä.

– Yllätyin todella, kuinka lämpimästi meidät otettiin vastaan ja kuinka nopeasti meihin luotettiin tärkeissä asioissa, Linka kehuu suomalaisia rajavartijoita.

– Minulla meni ehkä tunti päästä sisälle systeemeihin, Günther vitsailee. Kaikki tietävät, mitä tehdä, ja toiminta täällä on erittäin ammattitaitoista.

Itse työ Suomessa ei juuri eroa miesten kotimaassaan tekemästä työstä. Varsinkin Güntherillä on entisenä liittovaltion poliisina runsaasti kokemusta rajojen vartioimisesta. Suomen luonto sen sijaan on antanut miehille erityisiä kokemuksia.

– Viime vuonna työskennellessäni Imatralla pakkasta oli jopa -30 astetta. Saksassa pakkasta voi olla korkeintaan -15 astetta, Günther toteaa.

– Minä yllätyin siitä, kuinka paljon Suomessa on karhuja, Linka hämmastelee. Luulin, että niitä olisi ehkä muutama, mutta oikeasti niitä on todella suuri määrä. Toivottavasti näkisin karhun täällä joskus.

Tohmajärvellä Frontexin miehet työskentelevät vielä vajaan kuukauden. Sen jälkeen he siirtyvät pohjoisemmaksi, Kainuun rajavartiostoon. Talven tullessa Linka pääsee elementtiinsä.

– Minulla on kokemusta lumisista maisemista, esimerkiksi työskenneltyäni Sveitsissä. Odotan näkeväni, miten suomalaiset suhtautuvat talveen ja liikkuvat lumessa. He ovat tietävästi erittäin kokeneita siinä hommassa, hän sanoo.

Keski-Euroopan ilmastossa varttunut Günther taas odottaa Suomen talvelta erityisesti yhtä asiaa. – Haluan nähdä revontulia, hän sanoo innostuneena. Talvisin Kainuussa se voi olla mahdollista. ●

Pohjois-Atlantin rannikkovartiostofoorumin puheenjohtajuus alkaa

Vapaaehtoinen yhteistyö kattaa
laajasti eri rannikkovartiostotoiminnot.

Raja toimii Pohjois-Atlantin rannikkovartiostofoorumin (North Atlantic Coast Guard Forum, NACGF) puheenjohtajana vuonna 2023.

Lippueamiraali **Tom Hanén** Rajavartiolaitoksesta otti vastaan foorumin puheenjohtajuuden Espanjan laivastolta

NACGF:n päällikkökokouksessa, joka pidettiin 20. lokakuuta Cartagenassa.

Rajavartiolaitoksen vuoden pituinen puheenjohtajuuskausi päättyy lokakuussa 2023.

Vuonna 2007 perustetun Pohjois-Atlantin rannikkovartiostofoorumin tavoitteena on kehittää jäsenmaiden

rannikkovartiostoviranomaisten välistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa merelliseen turvallisuuteen ja rannikkovartiostotoimintoihin liittyvissä asioissa.

Foorumin jäsenet koostuvat Itämeren alueen, Länsi- ja Etelä-Euroopan sekä Pohjois-Amerikan rannikkovartiostoviranomaisista. Lisäksi EU:n merelliset

NACGF:n puheenjohtajuus siirtyi Rajavartiolaitokselle Espanjan laivastolta 20. lokakuuta Cartagenassa.

Puheenjohtajuuskauden aikaisessa harjoituksessa testataan autonomista ja miehittämätöntä teknologiaa.

erillisvirastot Frontex, EMSA ja EFCA osallistuvat tarkkailijoina foorumin toimintaan.

Foorumin yhteistyö on luonteeltaan vapaaehtoista ja se käsittää laajasti eri rannikkovartiostotoiminnot, kuten merellisen turvallisuuden, huumeiden salakuljetuksen, laittoman maahantulon, kalastuksenvalvonnan, ympäristövahinkojen torjunnan, lento- ja meripelastuksen sekä rannikkovartiostotoimintoihin liittyvät teknologiset kysymykset.

Teemana autonomiset ja miehittämättömät järjestelmät

Rajavartiolaitos on valinnut puheenjohtajuuskautensa teemaksi autonomiset ja miehittämättömät järjestelmät. Suomi on jo vuosien ajan kuulunut globaalissakin mittakaavassa autonomisen merenkulun kärkimaihin, niin teknologisen osaamisen kuin kansainvälisen sääntelyn kehittämisen osalta.

Etäohjattavien ja itseohjautuvien alusten lukumäärän arvioidaan kasvavan huomattavasti tulevien vuosikymmenten aikana, mikä tulee merkittäväällä tavalla vaikuttamaan myös rannikkovartiostoviranomaisten toimintaan. Vastaavasti autonomisten ja miehittämättömien teknologioiden kehittyminen tuo mukanaan

uusia mahdollisuuksia viranomaisille, jotka voivat hyödyntää nopeasti kehitettyjä järjestelmiä omassa toiminnassaan.

- Alusten autonomisuus ja miehittämättömät teknologiat tuovat mukanaan sekä mahdollisuuksia että haasteita merellisten viranomaisten toimintaympäristöön, toteaa Raja- ja meriosaston apulaisosastopäällikkö kommodori **Juha Vuolle**.

– NACGF:n puheenjohtajuuskausi tarjoaa meille erinomaisen mahdollisuuden keskustella muiden maiden rannikkovartiostoviranomaisten kanssa esimerkiksi heidän hyödyntämistään uusista teknologioista, jotka voisivat parantaa myös Rajavartiolaitoksen operatiivista toimintakykyä.

Asiantuntijakokous Turussa huhtikuussa 2023

Rajavartiolaitoksen puheenjohtajuuskauden keskeisimpiin tapahtumiin kuuluu huhtikuussa 2023 Turussa järjestettävä NACGF:n asiantuntijakokous. Siihen osallistuu arviolta sata rannikkovartiostotoimintojen asiantuntijaa foorumin jäsenmaista ja EU-virastoista.

Asiantuntijakokouksen yhteydessä järjestetään myös foorumin vuosittainen GUARDEX-karttajarjoitus, jonka skenaario rakentuu autonomisen merenku-

lun ympärille. Harjoituksessa keskitytään myös siihen, kuinka rannikkovartiostoviranomaiset voivat hyödyntää autonomista ja miehittämätöntä teknologiaa omassa toiminnassaan. Lisäksi keskustelupohjaista karttajarjoitusta täydennetään simulaattoriharjoittelulla, jolle Turun Aboa Mare -koulutuskeskuksen merellinen simulaattoriympäristö antaa erinomaiset puitteet.

Rajavartiolaitoksen puheenjohtajuuskausi päättyy lokakuussa 2023 Helsingissä järjestettävään NACGF:n päällikkökokoukseen. Kokouksessa käsitellään foorumin työryhmien työskentelyn tuloksia, GUARDEX-karttajarjoituksen oppeja sekä foorumin yleistä kehittämistä koskevia asioita.

Päällikkökokouksessa Rajavartiolaitos luovuttaa NACGF-puheenjohtajuuden edelleen Ruotsin rannikkovartiostolle, joka toimii foorumin puheenjohtajana vuonna 2024. ●

Monitoimilentokoneiden hankinta etenee

Monikäyttöinen ratkaisu muuttuvaan turvallisuusympäristöön.

Yleinen maailmantilanne ja turvallisuusympäristö on muuttunut, ja vaikutukset ovat heijastuneet myös Euroopan rajoille. Uudet, nykyistä suorituskykyisemmät monitoimilentokoneet parantavat merkittävästi Suomen rajaturvallisuutta sekä alueellisen koskemattomuuden valvontaa.

Nykyiset, lähes 30 vuotta sitten hankitut Dornier-lentokoneet ovat jo elinkaarensa päässä, eikä niissä ole kaikkia uuden turvallisuusympäristön vaatimia

ominaisuuksia. Korvaavien lentokoneiden hankintaa edistää Rajavartiolaitoksessa MVX-hanke, ja uusia lentokoneita kohti onkin otettu merkittäviä askeleita kuluneen vuoden aikana.

Hallitus on osoittanut rahoituksen lentokoneiden hankintaan

MVX-hanke käynnistettiin vuonna 2019. Lentokoneiden hankinnan kannalta merkittävä edistysaskel tapahtui 5.4.2022, kun

Suomen hallitus päätti kehysriihessään osoittaa 163 miljoonaa euroa uusien monitoimilentokoneiden hankintaan.

–Rahoitus on riittävä, sillä se on määritelty hankkeen keväällä käytävissä olleilla tiedoilla. Kun määritelimme MVX-hankkeen rahoitusesitystä, lähdimme siitä, että rahoituksen tulee riittää lentokoneiden kaikkiin tarvittaviin ominaisuuksiin, sanoo MVX-hankkeen hankepäällikkö, majuri **Kenneth Rosenqvist**.

– Hankkeen vähimmäisvaatimuksena on ollut, että saamme Dorniereiden suorituskyvyn korvattua. Lisäksi haluamme kehittää koneiden toiminta-aikaa ja -matkaa, kykyä salatun tiedon siirtoon, kuljetuskapasiteettia ja yhteistoimintakykyä Puolustusvoimien kanssa. Käytännössä se tarkoittaa, että uusiin koneisiin tulee samanlaiset järjestelmät kuin Dorniereissa on, mutta päivitettyinä ja parempina versioina, Rosenqvist jatkaa.

Rahoituksella katetaan sekä koneet että niihin tulevat valvontajärjestelmät ja laitteiden integrointi koneisiin.

Tarjouskilpailu valituille prime contractor -toimittajille

Rahoituspäätöksen lisäksi hankkeessa on edetty lentokone-toimittajien valinnan osalta. Hankkeessa on toteutettu kaksi tietopyyntöä. Ensimmäiseen vastasi 35 toimittajaa. Keväällä 2022 toteutettiin toinen, kohdennettu tietopyyntö, johon pyydettiin vastauksia ainoastaan ns. prime contractor -ehdokkailta.

– Prime contractor -ehdokkaat ovat toimittajia, joilla on sekä kyvykkyys että halukkuus toimia hankkeessa pääsopimuskumppaninamme, Rosenqvist selvittää.

Jälkimmäiseen tietopyyntöön vastasi 22 yritystä. Huolellisen harkinnan, laajan tiedonkeruun ja analysoinnin jälkeen jatkoon valittiin yhdeksän toimittajaa, jotka kutsutaan tarjouskilpailuun: Dassault Aviation, Elbit Systems LTD, ELTA Systems, Field Aerospace, General Dynamics Mission Systems–Canada, L3Harris Technologies, PAL Aerospace Ltd., Sierra Nevada Corporation ja ST Airborne Systems AB.

Valinnat perustuivat vastaajien kokemukseen ja osoitettuun kykyyn toteuttaa vastaavia monimutkaisia erityiskäyttöön suunniteltujen ilma-alusten modifiointeja. Lisäksi arvioitiin vastaajien tietopyyntö-vastauksessa esittämää teknistä ratkaisumallia sekä suorituskyvyn että elinkaari-kustannusten osalta.

Tavoitteena on tehdä hankintasopimus vuoden 2023 aikana, jolloin uudet

Tiedonhankintavaiheessa Rajan MVX-tiimi on tutustunut tarkasti eri lentokonevalmistajiin ja näiden tuotteisiin.

Tietopyyntövastausten perusteella suorituskykyvaatimukset alustavasti täyttäviä konemalleja ovat Bombardier Challenger 650, Cessna Citation Longitude, Dassault Falcon 2000LXS, Embraer Praetor 600 ja Gulfstream G280.

monitoimilentokoneet voisivat olla käytössä vuonna 2026. Tuolloin Dornierit ovat jo 31 vuotta vanhoja ja niiden elinkaaren puolivälissä päivitetty valvontajärjestelmät 17-vuotiaita. Vanhojen koneiden kohtalosta siirtymän jälkeen ei ole Rosenqvistin mukaan vielä päätetty.

Suihkukone järkevin, suorituskykyisin ja kustannustehokkain vaihtoehto

Tarjouspyyntökilpailu on vielä alkutekijöissään, eikä uusista koneista ole kerrottavana tarkempaa tietoa. On kuitenkin jo päätetty, että uudet koneet tule-

vat olemaan suihkumoottorilla varustettuja.

- Kun tarkastelimme suorituskykyvaatimuksiamme ja kehittämiskohteita tietopyyntövastausten perusteella ja teimme laajoja elinkaarikustannusten laskelmia, oli lopputulemana se, että suihkukone on Rajavartiolaitoksen kannalta järkevin, suorituskykyisin sekä kustannustehokkain vaihtoehto, Rosenqvist kommentoi päätöstä.

Tietopyyntövastausten perusteella suorituskykyvaatimukset alustavasti täyttäviä konemalleja ovat Bombardier Challenger 650, Cessna Citation Longitude, Dassault Falcon 2000LXS, Embraer Praetor 600 sekä Gulfstream G280. Tarjouspyynnössä ei kuitenkaan rajoiteta erilaisilla vaatimuksilla tarjoajien mahdollisuuksia esittää muita konetyyppejä.

1990-luvun puolivälissä käyttöön otetut Dornierit ovat palvelleet hyvin, mutta modernisoimalla kalustoa saadaan aikaan suuria muutoksia parempaan.

- Dornierilla on esimerkiksi vain noin 3,5 tunnin toiminta-aika valvontalennoilla, minkä jälkeen on pakko laskeutua tankkaamaan. Uudet koneet kykenevät jopa kahdeksan tunnin lentoihin, mikä kattaa yhdellä lennolla lähes koko valtakunnan. Ilma-alus ei enää tule rajoittamaan operatiivista suunnittelua, Rosenqvist hehkuttaa.

Kilpailussa mukana kokeneita lentokonetoimittajia

Jokainen Dornierin korvaajan paikasta kilpaileva yritys erottuu toisistaan omina vahvuksineen ja etuineen. Lyhyesti esiteltyinä hakijalista näyttää seuraavalta:

- Dassault Aviation on ranskalainen, vuonna 1928 perustettu lentokonevalmistaja. Dassault on valmistanut useita eri sotilaskäyttöön tarkoitettuja koneita, ja siviilikoneista sillä on pitkä historia Falcon-perheen kautta.
- Elbit Systems LTD ei ole perinteinen ilma-alusvalmistaja. Puolustusteolli-

suuteen, kuten erilaisiin kameroihin ja ajoneuvoihin keskittyvä israelilainen valmistaja on kuitenkin myös kokenut miehittämättömien ilma-alusten tuottaja.

- ELTA Systems on yksi Israelin tärkeimmistä puolustusteollisuuden keskittävistä yrityksistä. ELTA Systems toimii Israel Aerospace Industriesin alaisuudessa.
- Field Aerospace on toimittanut rajavaltion erikoistuneita tuotteita ympäri maailman. Muun muassa Ruotsi, Australia sekä Yhdysvallat ovat ostaneet tämän kanadalaisvalmistajan modifiointeja.
- General Dynamics Mission Systems–Canada on tehnyt Kanadalle ja sen armeijalle useita toimituksia, sekä myynyt tuotteitaan Iso-Britanniaan. Yrityksellä on ilmailun lisäksi laaja valikoima tuotteita maalle sekä merelle. Viimeisimpänä kauppanaan lokakuussa GD Mission Systems–Canada teki 24 miljoonan dollarin sopimuksen tuotteistaan Portugalin ilmavoimille.
- L3Harris Technologies on perustettu jo vuonna 1895 Ohiossa, Yhdysvalloissa. Valvontasensoreihin erikoistuneen L3Harris Technologiesin liikevaihto oli vuonna 2021 yli 17 miljardia dollaria.
- PAL Aerospace Ltd. on kanadalaisomisteinen yritys, jonka tuotteita löytyy muun muassa Pohjois-Amerikasta sekä Karibialta. PAL Aerospace Ltd. on erikoistunut valvontalentokoneiden modifointiin ja toimii valvontalentokoneoperaattorina.
- Sierra Nevada Corporation on modifioinut koneita kotimaassaan Yhdysvalloissa sen armeijalle, rajavartiostolle sekä NASA:lle. Lisäksi yrityksen asiakaisiin kuuluvat Jamaikan sekä Saudi-Arabian ilmavoimat. Vuodesta 2015

lähtien Sierra Nevada Corporation on omistanut oikeudet Dornier 328 -koneeseen, Rajavartiolaitoksen nykyisten Dornierin Do 228:n sukulaiseen.

- ST Airborne Systems AB toimitti Rajan nykyisiin Dornier-koneisiin MSS 6000 -sensorilaitteiston vuonna 2009. Ruotsalaisyrityksellä on siis jo aikaisempaa historiaa Rajavartiolaitoksen kanssa. Lisäksi Viro, Kanada sekä Vietnam ovat ostaneet yrityksen tuotteita.

Rosenqvist kertoo jokaisen yhdeksän yrityksen olevan hyvä vaihtoehto. Rajavartiolaitos on tehnyt perusteellisen selvityksen jokaisesta toimittajasta ja valikoinut kilpailuun vain hankittavien koneiden kannalta parhaita yrityksiä.

– Tiedonhankintavaiheessa olemme tutustuneet tarkasti näihin yrityksiin ja heidän tuotteisiinsa. Tuntemme heidät hyvin, ja alalla kaikki ovat kokeneita sekä luotettavia toimittajia. Ennen kaikkea jokainen on kyvykäs sekä halukas toimimaan tässä projektissa pääsopimuskumppaninamme, Rosenqvist sanoo.

Kaikki yhdeksän vaihtoehtoa lähtevät kilpailuun samalta viivalta, eikä ketään suosita valinnassa esimerkiksi aikaisemman yhteistyön vuoksi.

– Joillakin toimijoilla voi olla enemmän kokemusta tietyistä konetyypeistä kuin toisilla. Osa on suuria puolustusalan yrityksiä, jotka toimivat monella eri puolustusosalalla, eivät pelkästään ilmailun saralla. Osa taas keskittyy erityiskäyttöön tarkoitettujen ilma-alusten integrointiin. Erikoisosaamista löytyy siis joka alalta, Rosenqvist perkaa. ●

MONITOIMI- LENTOKONEIDEN TEHTÄVÄT

Lentokoneet suorittavat rajojen valvontaa maalla ja merellä sekä valvoivat Suomen alueellista koskemattomuutta. Tämän lisäksi ne

- osallistuvat meripelastustehtäviin sekä etsivät kadonneita maalla ja merellä
- havaitsevat öljypäästöjä merellä ja dokumentoivat todistusaineistoa seuraamusmenettelyä varten
- osoittavat merellisten ympäristönettomuuksien torjuntatehtävissä öljylauttojen sijainnin öljyntorjuntaluksille
- osallistuvat Euroopan raja- ja merivartiostoon Frontexin johtamiin rajaturvallisuusoperaatioihin Väli-merellä tehtävänäään mm. laittoman maahantulon paljastaminen, ympäristön- ja kalastuksenvälvonta sekä rajat ylittävän rikollisuuden torjunta.

Rajaturvallisuuden kehittyminen kriisien kerrostamassa yhteiskunnassa

Miten turvallisuusympäristön radikaali muutos vaikuttaa rajaturvallisuuteen ja käsityksemme siitä, mitä rajaturvallisuus on? Aihetta pohtii sotatieteiden tohtoriopiskelija, kapteeniluutnantti **Oskari Korhonen**.

Ukrainan sota, koronapandemia, energiapula, kiihtyvä ilmastonmuutos... Turvallisuusympäristömme on muuttunut ennakoimattomaksi ja erilaiset toisiinsa kytkeytyvät kriisit ja häiriötilanteet seuraavat toisiaan.

Rajaviranomainen etulinjan toimijana ottaa ensimmäisenä vastaan yhteiskuntaamme ja arkeamme mullistavat muutokset. Monialaisena viranomaisena Rajavartiolaitos on usein mukana yhteiskunnallisiin kriiseihin vastaamisessa.

Erityisesti viime vuodet ovat olleet globaalisti poikkeuksellista aikaa, eivätkä tällä hetkelläkään kriisit osoita laantumisen merkkejä. Voidaankin pohtia, onko häiriötiloista tulossa tai jo tullut uusi normaali.

Turvallisuusympäristömme muutos ja uusien turvallisuusuhkien tunnistaminen saa liikkeelle myös muutosvoimat ja kysymyksen siitä, mihin suuntaan rajaturvallisuuden tulisi kehittyä ja mitä siltä vaaditaan tulevina vuosina.

Ilmastonmuutos näkyy valtakunnan rajoilla

Monet globaalit kriisit ja kansainväliset ilmiöt realisoituvat ja kohdataan kansallisesti valtioiden välisillä rajoilla.

Kiihtyvä ilmastonmuutos on yksi tällaisista globaaleista kriiseistä, jonka vaikutukset näemme jo nyt. Sään ääri-ilmiöt ja asuinpaikkojen muuttuminen elinkelvottomaksi ajaa ihmisiä pois kotiseuduiltaan ja hakemaan parempia elinolosuhteita muualta. Rajaturvallisuutta toteuttavana turvallisuus toimijana Rajavartiolaitos kohtaa siirtolaisuuden käytännön vaikutukset usein ensimmäisenä.

– Valtakunnan rajoja valvovana turvallisuusviranomaisena olemme oikeastaan aina tietynasteisessa polttopisteessä ja etulinjassa, kun turvallisuusympäristössämme tapahtuu muutoksia, Oskari Korhonen sanoo.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät siis välillisesti Rajavartiolaitoksen

RAJATURVALLISUUDEN KÄSITE LAAJENEE EIKÄ RAJOITU VAIN MAANTIETEELLISIIN JA FYYSIISIIN RAJOIHIN TAI RAJA-ALUEISIIN."

työssä jo nyt, ja tulevaisuudessa todennäköisesti entistä enemmän, jos ilmastonmuutoksen suuntaa ei saada muutettua.

Valvommeko tulevaisuudessa enää valtioiden rajoja?

Perinteisesti rajavartiointi ja rajaturvallisuus ovat saaneet oikeutuksensa fyysisten valtionrajojen valvonnan ja kontrolloinnin kautta. Mutta miten ymmärrämme valtioiden rajat globalisoituneessa ja verkottuneessa maailmassa? Olemmeko matkalla maailmaan, jossa maantieteelliset rajat menettävät merkityksensä?

– Ymmärryksemme rajaturvallisuudesta, sen tavoitteista ja siihen liittyvistä käytännön toimenpiteistä on vähitellen muuttumassa. Käsitys laajenee eikä rajoitu vain maantieteellisiin ja fyysisiin rajoihin tai raja-alueisiin, Korhonen vastaa.

Rajavalvonnan muuttuminen yhä teknisemmäksi herättää myös kysymyksen siitä, mistä päin maailmaa esimerkiksi Suomen rajoja valvotaan, jos teknologian ansiosta emme ole sidottuja maantieteelliseen sijaintiin.

– Jo nyt rajaturvallisuutemme ylläpitämiseen liittyvät toiminnot ovat osin laajentuneet, levittäytyneet ja hajautuneet siten, että niitä toteutetaan sisämaassa, naapurimaissamme tai kolmansissa maissa.

– Aiemmin rajavartioiden pääasiassa fyysisesti tekemä rajojen valvonta ja turvaaminen näyttäisi siirtyvän vähitellen yhä enemmän erilaisten teknisten laitteiden ja älykkäiden tietojärjestelmien avulla toteutettavaksi.

Korhosen mukaan rajojen valvonnan ulkoistaminen on kuitenkin enemmän kansainvälisen ja ylikansallisen rajatur-

vallisuuden kentällä vaikuttava ilmiö, mutta viitteitä siitä voidaan toki paikallistaa myös kansallisesta rajaturvallisuudestamme.

– Esimerkiksi liikenteenharjoittajien ja matkanjärjestäjien sekä eri lähetystöjen kanssa tehtävää yhteistyötä voisi tutkimuksellisesti halutessaan tarkastella myös tietynasteisena rajaturvallisuuden ulkoistamista koskevana toimena.

Vaikka rajaturvallisuus saa ylikansallisia piirteitä ja uusia ulottuvuuksia teknologian kautta, ei sen täydellinen ulkoistaminen kuulosta tutkijan korviin todennäköiseltä.

– Jatkossakin rajojemme turvallisuuden kivijalkana tulisi olla vahva kansallinen rajaturvallisuusjärjestelmämme, Korhonen toteaa.

Rajaturvallisuuden ylläpito kyberuhkien aikana

Teknologia on vahvasti osa nykyistä rajaturvallisuuden ylläpitoa. Yhä digitaalisempi toimintaympäristö on rajaturvallisuudelle samanaikaisesti mahdollisuus ja uhka.

– Erilaiset operatiiviset tietojärjestelmät, tilannekuva- ja riskianalyysohjelmistot, biometriikka sekä tulevaisuudessa myös teko- ja keinoäly tehostavat rajat ylittävien virtausten hallintaa ja kontrollointia. Toisaalta rajaturvallisuuden digitalisoituminen voi pahimmillaan mahdollistaa sen uhkaamisen aivan uusilla tavoilla, kuten kyber- ja informaatiovaikuttamisen keinoin, Korhonen pohtii.

Tietotekniset haavoittuvuudet ja kyberuhkat sekä sähköriippuvuus ovatkin teknologiakehityksen synkkä kääntöpuoli. Myös nykyinen rajaturvallisuus-

järjestelmämme ja rajaturvallisuuden hallintamme tukeutuu paljolti erilaisiin teknologisiin sovellutuksiin.

– Tämä on ehkä sellainen kysymys, jota voisi olla hyvä tarkastella ja pohtia useammallakin Rajavartiolaitoksen tasolla. Miten juuri minä pystyisin tekemään päivittäisen työni ja tehtäväni, jos siihen normaalisti käyttämäni tietotekniset järjestelmät ja ratkaisut eivät olisikaan käytössäni, Korhonen jatkaa.

Positiivisena asiana Korhonen nostaa esille Rajavartiolaitoksen toiminnallisen joustavuuden ja ketteryyden.

– Tämä voi kuulostaa hieman naiivilta, mutta ainakin itse haluaisin uskoa siihen, että olemme organisaationa verrattain reagointikykyisiä yllättävissä ja äkillisissä tilanteissa, joissa pääsuunnitelma ei toimisi tai normaalit toimintatapamme eivät olisikaan käytössä.

Teknologian hyödyntäminen kytkee rajaturvallisuuden myös kysymyksiin valvonnan oikeuttamisesta ja kansalaisten oikeudesta yksityisyyteen sekä siitä, mitä tietoa meistä kerätään ja kenen käyttöön. Miten tasapainotella yhteiskunnallisten jännitteiden kanssa ja oikeuttaa rajavalvonta sekä rajaturvallisuuden ylläpito, joka nojaa yhä enemmän valvontateknologisiin sovelluksiin?

– Lopulta oikeutus omalle toiminnalle ansaitaan päivittäin tehtävällä työllämme. Rajavartiolaitos on perinteisesti nauttinut laajaa luottamusta kansalaisten parissa. Tämän ylläpitäminen on varmasti meidän kaikkien keskeisiä tehtäviä niin nyt kuin tulevaisuudessakin, Korhonen summaa. ●

Koulutus mukana muutoksessa

Opiskelua verkossa

eNallen avulla

Ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen on kiireisen työn ohessa haasteellista. Jos ala on lisäksi erittäin säänneltyä, jatkuvat muutokset lisäävät tarvetta tietotaidon nopeaan ja jatkuvaan päivittämiseen. Moni meistä tiedostaa hyvin omat osaamistarpeensa ja koulutuspolkunsu. Mutta miten opiskella työn ohessa, jos tarvittavaa koulutusta ei löydy?

eNalle on Rajavartiolaituksen uusi digitaalinen koulutustarjotin, jonka avulla henkilöstö voi kehittää osaamistaan omatoimisesti. eNalleen on keskitetysti

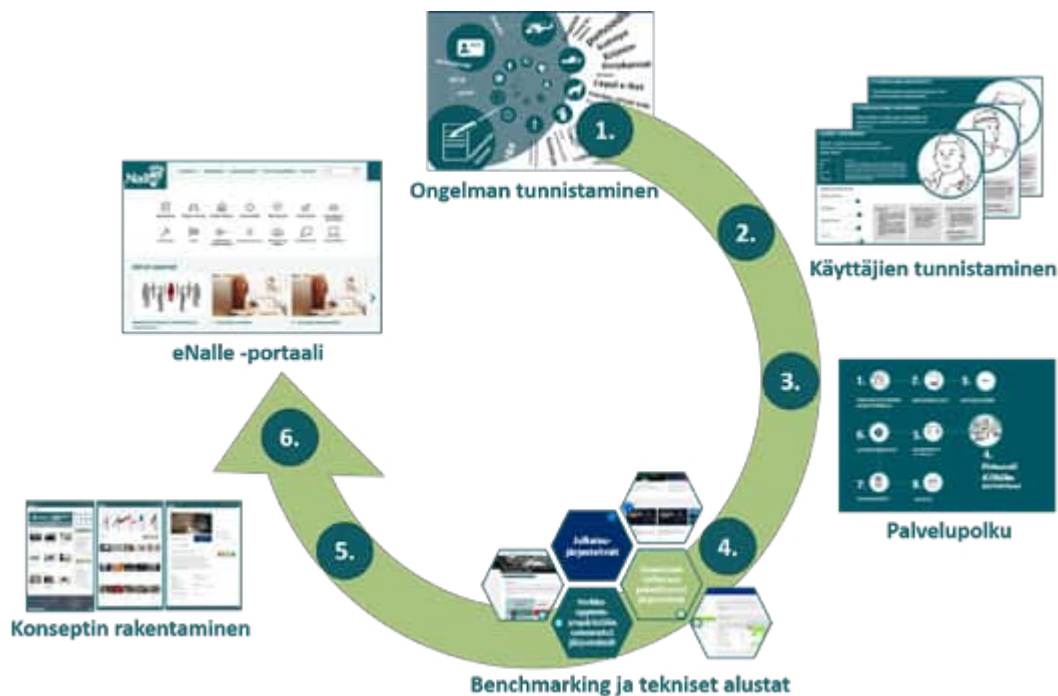
koottu Rajavartiolaituksen henkilöstölle tarjolla oleva, työelämätarpeita vastaava verkkokoulutus, niin omista operatiivisista aiheistamme kuin yleishallinnollisista teemoista. Kunkin kurssin tiedoista löytyvät paitsi kurssin perustiedot, myös tarvittavat oppimisympäristötiedot ja kurssiavaimet.

Osana eNallea on Rajavartiolaituksen virallisen koulutusohjelman sähköinen versio, josta löytyy muodollisemman koulutuksen perustiedot sekä mahdolliset muutokset. Koska oppiminen ei ole pelkkää kurseilla käymistä, tarjotaan

käyttäjille myös tietoa esimerkiksi kunkin alan ajankohtaisesta kirjallisuudesta tai tutkimusjulkaisuista.

Kaikki sai alkunsa tarpeesta

Rjavartiolaituksen henkilöstöstrategiasu on yhdeksi toimenpiteeksi määritelty toimivan elinikäisen oppimisen ympäristön rakentaminen. Rajavartiolaituksella on tarve kehittää koko valtionihallinnon digitalisaatiotavoitteiden myötä myös omia toimintatapojaan verkkokoulutuksen toteuttamisen ja saavutettavuuden osalta.

Hankeaihiosta eNalleksi.

Mahdollisuuksia kouluttautumiseen ja oman ammattitaidon jatkuvaan omatoimiseen kehittämiseen on ollut jo pitkään, mutta henkilöstömme ei ole välttämättä niitä löytänyt. Koulutuksia koskeva tieto on ollut hajallaan useissa tietojärjestelmissä, asiakirjoissa ja hiljaisena tietona. Tarjonta ja kysyntä eivät ole kohdanneet. Koulutus piti tehdä näkyväksi.

Syksyllä 2019 Raja- ja merivartiokoululla käynnistettiin virtuaalikouluhanke, jonka ensimmäisessä vaiheessa kuvattiin Rajavartiolaitoksen verkkokoulutuksen nykytila ja kerättiin kyselyiden ja haastatteluiden avulla käyttäjätietoa eri henkilöstöryhmiltä. Tämän lisäksi tunnistettiin ongelmakohtia ja koottiin kehitysideoita tiedonhallinnan ja käyttöliittymän suunnitteluun. Näiden avulla määriteltiin ja kuvattiin tavoittila (konsepti) Rajavartiolaitoksen ensi askelille kohti verkkooppimisen seuraavaa aikakautta.

Palvelun suunnittelu asiakaslähtöisesti

Koska haluttiin tuottaa palvelu, joka oikeasti palvelee henkilöstöämme, valjasimme apuun palvelumuotoiluprosessin ja sen menetelmät. Palvelumuotoilussa perusajatuksena on asiakaslähtöisyys ja asiakkaan tarpeisiin perustuva palvelun suunnittelu ja kehittäminen.

Siksi ensitöiksemme pysähdyimme miettimään, kenelle olemme virtuaalikoulua rakentamassa ja kuinka verkkokoulutus heidät parhaiten tavoittaisi. Kyselyn, työryhmätyöskentelyn ja haastatteluiden kautta muodostui kuva käyttäjäpersoonista ja heidän sen hetkistä tarpeista, odotuksista, valmiuksista ja tottumuksista käyttää verkkopohjaisia palveluita kuten verkkokursseja.

Halusimme rakentaa käyttäjälle mahdollisimman yhtenäisen ja linjakaan palvelukokemuksen, jossa tietoturvan huomioiden olisi mahdollisimman vähän kirjautumisia ja hyppyjä paikasta toiseen. Palvelupolulla kuvasimme käyttäjän koko reitin ja jokaisen palvelutuokion lähtien koulutustarpeen tunnistamisesta

aina oppimistavoitteen saavuttamiseen saakka. Palvelupolun kautta hahmoteltiin ja konkretisoitiin palvelun tuotantotapa, rakenne ja päävaiheet. Palvelupolku ja palvelutuokioiden on hyvä työväline kokonaan uuden konseptin rakentamisessa, vaikka varsinaista palvelua ei vielä olisi olemassakaan, sillä niiden avulla saadaan hahmoteltua ja konkretisoitua palvelun tuotantotapa, rakenne ja päävaiheet.

ASIAANTUNTIJAT TUOTTAVAT SISÄLLÖN eNALLE- KOULUTUS- TARJOTTIMELLE."

Hajanaisista ideoista jalostui eNalle

Hankkeen toisessa vaiheessa tavoitteena oli rakentaa Rajavartiolaitokselle ”yhden oven” -periaatteella toimiva koulutusportaali (virtuaalikoulu).

Virtuaalikoulun alustavaihtoehtoina kilpailivat alun perin erilaiset verkkooppimisympäristöille rakentuvat ratkaisut, osaamisenhallinnan ohjelmistot sekä julkaisujärjestelmät. Olemassa oleva järjestelmä rakenne sekä käynnissä olevat muut hankkeet kallistivat vaa’an julkaisujärjestelmään, joten virtuaalikoulu päätettiin perustaa Sharepoint-alustan päälle yhteistyössä Rajavartiolaitoksen Intranet-projektin kanssa.

Virtuaalikoulu rakennettiin osaksi laajempaa Intranet-sivustoa, jolloin pystyttiin hyödyntämään yhteistä ohjelmisto-

ja palvelinratkaisua, jo kehitettyjä toiminnallisuuksia sekä kehitys- ja tukipalveluita. Käyttäjän näkökulmasta sulautuminen on niin ikään saumattomampaa.

Itse nimenä termi virtuaalikoulu loi monelle jo projektin aikana vääranlaista mielikuvaa virtuaalimaailman koulutuksista, joten päädyimme nopeasti siirtymään projektinimestä lähemmäs sisältöä. Raja- ja merivartiokoulun väelle järjestettiin nimikilpailu, jonka voitti lopulta eNalle!

Verkkokoulutuksen rakentaminen on tiimityötä

eNallen sisältö koostuu eri tahojen tarjoamasta verkkokoulutuksesta. Tärkeimpänä niistä on Rajavartiolaitoksen oma koulutus, joten hankkeen toisessa vaiheessa siirrettiin huomio yksittäisten verkkokoulutusmateriaalien tuottamiseen.

Verkkokurssien kautta tarjotaan yhdenmukaista ja ajantasaista koulutusta kaikille henkilöryhmille. Verkkokoulutuksen etuna on sen riippumattomuus ajasta ja paikasta. Monimutkaisten ja vaikeasti hahmotettavien asiakokonaisuuksien esittäminen visuaalisesti, pienissä erissä ja tarvittaessa useaan otteeseen kerraten auttaa asian oppimisessa. Aineistoon voi tutustua haluamassaan tahdissa ja siihen voi aina palata uudelleen.

Mikään kurssi ei synny sormia napsauttamalla, vaan tuotantoprosessi erityisesti käsikirjoittaminen, vie aikaa ja vaatii ympärilleen monialaisen ja ammattitaitoisen tiimin. Vain näin tuotantojen taso, laatu ja jatkuvuus voidaan säilyttää. eNallen oma verkkokoulutustiimi toteuttaa ja kouluttaa projektiluonteisesti systemaattista verkkokoulutuksen suunnittelua ja rakentamista. Tiimi myös tuottaa laadukasta kuva- ja videoaineistoa, kuvitusta ja grafiikkaa erilaisiin koulutusaineistoihin.

Tämä ei yksistään vielä riitä, vaan tuotantoprosessi vaatii mukaan vahvaa substanssiosaamista niin opettajilta kuin hallintoyksiköiden ammattilaisilta. Asiantuntijoiden tehtävänä on tuottaa koulutukseen sisältö ja käsikirjoitus tiimin huolehtiessa teknisestä toteutuksesta ja

Verkkokurssin tuotantoon sitoutuu monta ammattilaista.

mediatuotannosta. Olemme ilolla saaneet huomata, kuinka yhteistyö kokeneiden asiantuntijoidemme kanssa on jo tähän mennessä tuottanut Rajavartiolaitykselle laadukasta verkkokoulutusta, jossa omaa ammattitaitoa jaetaan muiden virkamiesten kesken.

Tuotantoprojekti on epäilemättä kaikille siihen osallistuneille oppimiskokemus jo itsessään.

Verkkokoulutus osana laajempaa oppimisprosessia

Verkkokoulutus tarjoaa paremman, joustavamman ja kustannustehokkaamman mahdollisuuden uuden oppimiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Lisäksi verkko-opetuksen avulla voidaan vähentää koulutuskustannuksia, opettaa itsenäiseen opiskeluun ja kehittää tärkeitä tiedonhakutaitoja nykymaailman vaatimusten mukaisesti. Silti se ei korvaa lähiopetuksessa tapahtuvaa fyysisten taitojen harjoittelua, dialogia, asioiden kyseenalaistamista, ryhmätyöskentelyä ja sosiaalisia taitoja. Lisäksi lähiopetukseen sisältyy myös paljon hiljaista tietoa, jota ei pysty välittämään teknologian avulla.

Usein verkkokurssi tehdään tukemaan lähiopetusta ja toimimaan yhtenä

osana isompaa oppimisprosessia. Verkkomateriaali voi toimia esimerkiksi valmistautumisessa, jolloin lähipäivien aikana keskitytään keskusteluun ja harjoituksiin.

Yhtenä esimerkkinä eNallen lähiopetusta tukevista verkkokursseista on asiakirjatutkinnan verkkokurssi, jossa opiskelu kokonaisuudessaan tapahtuu verkossa, mutta koulutusmateriaali (asiakirjat ja välineistö) on opiskelijan käytössä. Verkossa annetut ohjeet ja teorian tiedo realisoidut, kun opiskelija pääsee samalla konkreettisesti tutkimaan joko koulutuksessa saatua tai työpisteeltä löytyvää koulutusaineistoa.

Oppimiskulttuuri muuttuu kaiken aikaa

Tarve Rajavartiolaityksien koulutuskulttuurin muutokselle tulee myös uuden sukupolven myötä. Nuorten kasvaminen mobiililaitteiden, internetin ja sosiaalisen median parissa näkyy myös oppimiskäyttäytymisessä ja -tarpeissa. Tiedonhaku eri verkkolähteistä on heille normaalia päivittäistä toimintaa, kun taas taidot asian sisäistämiseen ja käytäntöön soveltamiseen perinteisen lähikoulutuksen kautta heikkenevät pikkuhiljaa. Tämä ongelma on havaittu peruskoulutuksen oppimista

MIKÄ eNALLE ON?

- Rajavartiolaityksen henkilöstön sähköinen koulutustarjotin
- Tarjoaa Rajan omaa ja yhteistyökumppaneiden tuottamaa koulutusmateriaalia
- Sisältää tutkimustietoa, kirjauutuuksia ja lukusuosituksia
- Tukee lähiopetusta ja toimii osana isompaa oppimisprosessia
- Tiedottaa koulutukseen liittyvistä ajankohtaisista asioista

tutkittaessa ja tähän tulevaisuuden haasteeseen on myös Rajavartiolaityksessä hyvä varautua.

eNallen verkkokoulutustiimi näkee verkkokoulutuksen jatkuvan kehittämisen ja aallon harjalla pysymisen tärkeänä tekijänä tulevaisuuden osaamisen kehittämisessä. eNallen ensimmäiset askeleet on nyt otettu ja katse on vahvasti eteenpäin. Tulevaisuuden tavoitteena on tarjota verkkokoulutusta yhä laajemmalle käyttäjärühmälle huomioiden haasteellisemmat työtehtävät ja syvällisemmät osaamistarpeet. Lisäksi haluamme nostaa esiin entistä laajemmin eri tahojen tarjoamaa koulutusta niin, että voimme tarjota henkilöstöllemme monipuolisemman koulutustarjottimen ja erilaisia oppimispolkuja oman ammattitaidon kehittämiseksi.

Kannustamme jokaista rohkeasti kokeilemaan opiskelua verkossa sekä kehittämään ja ylläpitämään omaa ammattitaitoaan. Tervetuloa eNalleen! ●

Rajamuseon tulevaisuus

Uusi Rajamuseo kertoo elävästi ja pelillisiä keinoja käyttäen rajavartioiden työstä eri vuosikymmeninä.

Rajamuseon ovet sulkeutuivat Imatran Immolassa 21. päivänä elokuuta 2022. Museon näyttelytilat olivat 33 vuoden ajan olleet kasarmi-alueella koulutus- ja huoltorakennuksessa. Näyttelyn kesäkauden päättymisen oli samalla yhden aikakauden loppu, mutta Rajamuseolla katse on jo vahvasti tulevaisuudessa.

Uusi Rajamuseo avataan ensi vuonna Immolan historiallisessa funkisrakennuksessa. Tämän 1930-luvulla valmistuneen rakennuksen peruskorjaus toteutettiin vuosina 2021-2022, ja museon tilat ovat jo odottamassa tulevan talven aikana nousevaa näyttelyä.

Museotilaksi muutetun entisen esikuntarakennuksen remonti toteutettiin niin, että rakennuksen 30-lukulainen historia on läsnä peruskorjauksen jälkeenkin. Peruskorjauksen yhteydessä rakennuksen museaaliset tarpeet huomioitiin etenkin verkkoyhteyksien, sähköliitännöiden ja

valaistuksen kannalta. Näyttelysuunnittelutyössä fyysinen käytettävissä oleva tila vaikuttaa ratkaisevasti siihen, mitä ja miten asioita voidaan laittaa esille.

Rajamuseon uusi näyttelytila on aiempaan verrattuna hyvin erilainen. Se koostuu käytävän varrella olevista eri kokoisista huoneista. Tiloihin kuuluu myös toinen, kapeampi käytävä, jonka varrella olevat huoneet on alkujaan rakennettu Ilmavoimien valokuvauslaboratorioksi.

Rajamuseon taustavoimat

Vastuu näyttelysisältöjen ideoimisesta ja tuottamisesta on Rajamuseon museomestarilla ja museoassistentilla. Kaksi henkilöä ei riitä kuitenkaan nykyaikaisen näyttelyn aikaansaamiseksi, vaan siihen tarvitaan eri alojen osaajia.

Rajavartiolaitoksen ulkopuolelta saatua museo-osaamista edustavat muun muassa näyttelyarkkitehti **Taina Väisänen** sekä AV- ja äänisuunnittelija **Timo**

Muurinen, jotka molemmat ovat pitkän linjan ammattilaisia. Museon graafisesta suunnittelusta puolestaan vastaavat Raja- ja merivartiokoulun alan osaajat. Rajamuseo on lisäksi saanut Rajavartiolaitoksen muista yksiköistä tukea ja asiantuntijapua erilaisissa näyttelyyn liittyvissä asioissa. Ilman näitä tukea antavia tahoja ei museonäyttelyä olisi ollut mahdollista toteuttaa suunnitelmien mukaisesti.

Vaikka museon henkilökunta onkin ideoinut uuden Rajamuseon, on näyttelyn toteuttaminen yhteispelejä. Vuonna 2020 alkanut uuden perusnäyttelyn suunnittelutyö on muuttanut muotoaan matkan varrella eikä kaikki ole aina sujunut kuin Strömsössä. Projekti on kuitenkin edennyt koko ajan, ja toteuttamiseen tarvittava rahoitus on saatu Rajavartiolaitokselta.

Näyttelyn peruspilareita

Sisällöllisesti uuden näyttelyn aikajana alkaa Tornion rajavartiopataljoonasta, joka

vartioi länsi- ja pohjoisrajaa vuonna 1918, eli ennen Rajavartiolaitoksen perustamista. Näyttelyssä hyödynnetään esineistöä, kuvia, filmiaineistoa ja arkistomateriaalia, joita ei aiemmin ole käytetty lainkaan tai kovin vajavaisesti.

Osa aineistosta on saatu museon kokoelmiin näyttelysuunnittelutyön aikana, viimeisimmät tänä syksynä. Kiinnostavaa aineistoa on löytynyt muun muassa Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköistä ja Rajamuseon omasta arkistosta. Yksityisiä lahjoittajiaakin on iloksemme lähestynyt museota. Muistitietoa, asiakirjoja, kuvia ja esineistöä Rajavartiolaitoksen historiasta on tallennettu ja tallennetaan edelleen museon kokoelmiin.

Näyttelyaineiston lisäksi keskeinen asia on, miten näyttelyssä kerrotaan Rajan historiasta. Yksittäisten ihmisten kertomukset nostetaan erityisesti esiin. Samalla kuvataan Rajavartiolaitoksen toimintaan liittyneitä ilmiöitä eri aikakausilta. Esimerkkinä mainittakoon neuvostoliittolaisten rajavartijoiden yritykset värvätä suomalaisia rajan asukkaita ja jopa rajavartioita urkkijoiksi. Urkinta tunnetaan pintavakoiluna, joka oli 1940-luvun lopun ja 1950-luvun rajaseuduille liittyvä ilmiö.

Toisena näyttelyesimerkkinä mainittakoon Ruokolahden leijonajahti vuonna 1992. Leijonanmetsästyksen oli aikansa mediaspektaakkeli ja kiinnostava tapaus jo sinänsä. Samalla tapahtumaa voidaan tarkastella Rajavartiolaitoksen medianäkyvyyden kasvun ja medialle avautumisen näkökulmasta. Niin kutsutusta salavartiolaitoksen ajasta oltiin tuolloin siirtymässä kohti uudenlaista, avoimempaa aikakautta.

Uudessa Rajamuseossa rajavartijan työtä halutaan kuvata ruohonjuuritasolta ja sitä kautta havainnollistaa elävämmiin Rajavartiolaitoksen moninaista tehtäväkenttää ja roolia viranomaisena. Kaiken keskiössä on kiinnostava sisältö, mutta ajanmukaisella ja tyylikkäällä näyttelytilojen valaistuksella sekä erilaisten esitystekniikoiden hyödyntämisellä museokävijän kokemus syvenee entisestään.

Kaakkois-Suomen rajamieskillan kapteeni evp. Antti Väisänen sulkee museon oven viimeistä kertaa 21.8.2022. Sama mies avasi oven vuonna 1989. Tuolloin Rajavartiolaitoksen museonhoitajana toiminut Väisänen vastasi Rajamuseon näyttelyn suunnittelusta ja hänen aineistonkeruutyönsä loi pohjan museon kokoelmille.

Pelillinen museo

Rajamuseo ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK käynnistivät jo viime vuonna yhteishankkeen *Hyötypelikehitys ja peliyrittäjyys työelämäyhteydessä: Case Rajamuseo*. Hankkeen tuloksena XAMKin luovien alojen tutkimusyksikön pelisuunnittelun oppilaat toteuttivat kaksi peliä, jotka tulevat uuteen Rajamuseoon.

Toisessa pelissä pelaaja pääsee tarkastamaan välillä varsin hämmäntävienkin rajanylittäjien matkustusasiakirjojen aitoutta. Toisessa pelissä on mahdollista tehdä oma passi Rajamuseon tunnetuimman kohteen eli rajakoira **Caesarin** johdolla. Pelien pääkohderyhmänä ovat koululaiset ja viihdyttävyyden lisäksi peleillä on pedagoginen tarkoitus. Pelillisyyden on yksi keino modernisoida Rajamuseota uusia kohderyhmiä ja nuorempia sukupolvia varten. Oppilaitosyhteistyö ja pelillisyyden lanseeraaminen museokontekstissa on ollut Rajamuseolle uusi ja innostava aluevaltaus ja se on hyödyttänyt hankkeen molempia osapuolia.

XAMKin lisäksi Rajamuseo on tehnyt yhteistyötä Etelä-Kymenlaakson ammattiopiston (EKAMI) kanssa vuodesta 2021 lähtien. EKAMIn nuorten opiskelijoiden tehtävänä on ollut muuttaa näyttelysisältöjä tietyntilaista AV-esitystekniikkaa tukevaan muotoon. Siinä he ovat onnistuneet hyvin. Ekamilaisten työn jälki näkyy jo vanhassa Rajamuseossa ja tulee näkymään uudessakin. Parasta yhteistyössä on nimenomaan se, etteivät opiskelijoiden työn tulokset mene ö-mappiin vaan päätyvät näyttelyyn.

Uudistukset jatkuvat

Rajamuseo avataan Rajan henkilöstölle Rajavartiolaitoksen vuosipäivänä 21.3.2023. Yleisölle avautumisesta ja aukioloajoista tiedotetaan myöhemmin museon verkkosivuilla osoitteessa raja.fi/rajamuseo.

Toiveena on, että mahdollisimman moni pääsee näkemään ja kokemaan uuden Rajamuseon, ja sen takia tavoitteena on laajentaa aukioloaikoja aiempaan ver-

Näyttely valottaa rajavartijan arkea eri vuosikymmeninä. Kuvassa Joensuun rajavartioston miehiä ja rajakoira naisseurassa 1920-luvulla.

rattuna. Näyttelysuunnittelu ei lopu uuden museon avaamiseen. Työ jatkuu esimerkiksi museokävijän omalla älylaitteella katseltavien näyttelysisältöjen ja lisätyn todellisuuden tuomien mahdollisuuksien parissa. Lisäksi Rajamuseon yhteyteen aletaan suunnitella ulkonäyttelyaluetta, jonka on tarkoitus valmistua vuonna 2024.

Viime kesänä Rajamuseon sivustolla julkaistu verkkonäyttely Rajan valmiusjoukkueista on saavuttanut suuren suosion. On selvää, että Rajamuseon kannattaa jatkaa näyttelytoimintaa myös netissä, eli jatkoa seuraa.

Rajamuseon tulevaisuus näyttää hyvältä! ●

Kirjoittaja Jani Loijas toimii Rajavartiolaitoksen museomestarina.

Pelilliset sisällöt ovat yksi Rajamuseon monista uutuuksista. Caesarin lisäksi Rajavartiolaitoksen karhusta on tehty oma pelihahmo.

Satelliittihavainnosta meren pohjaan

Suuronnettomuus vaatii ripeää toimintaa ja kansainvälistä yhteistyötä.

Maata kiertävä satelliitti havaitsee öljyläikän merellä Rautaman edustalla. Asiaa täytyy selvittää tarkemmin, sillä öljypäästö on iso riski Itämerelle ja ympäröivälle luonnolle. Rajan Dornier-valvontalentokone lähtee tarkastamaan satelliitin tekemän havainnon. Valvontalennon miehistö vahvistaa, että meren pinnalla on todella öljyä.

Onneksi tällä kertaa kyseessä on Hildegård-öljyntorjuntaharjoituksen skenaario, mutta tilanne on hyvin todennukainen. Suuronnettomuuden riski on vilkkaasti liikennöidyllä Itämerellä jatkuvasti läsnä. Laivaliikenteen lisäksi Itämeren pohja on todellinen hylkyjen hautausmaa, ja riskinä on, että hylkyistä vuotaa öljyä mereen.

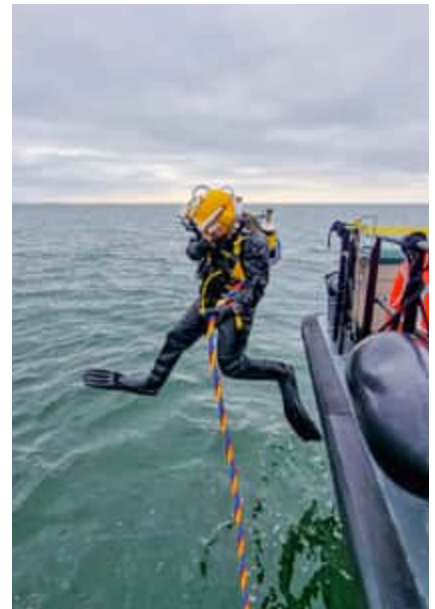
Tapahtumapaikan sijainnin takia tässä tilanteessa johtovastuun ottaa Länsi-Suomen merivartiosto. Turussa sijaitseva johtokeskus alkaa koordinoida eri toimijoita ja määrittää heidän tehtäviään.

Öljyntorjunta-alusten yhteistoimintaa

Apua pyydetään myös Ruotsista, sillä suuressa merellisessä ympäristöonnettomuudessa tarvitaan aina kansainvälistä yhteistoimintaa ja vähintään lähimpien naapurimaiden tukea. Lisäksi Merivoimien alus on mukana torjuntatoimissa.

Rajavartiolaitoksen vartiolaivoilla on kyky ryhtyä nopeasti öljyntorjuntaan. Alukset on pysyvästi varustettu öljyntorjuntaan tarvittavilla laitteistoilla. Tässä harjoituksessa vartiolaiva Uisko johtaa torjuntatoimia merellä ja ohjaa Ruotsin rannikkovartioston alusta sekä Merivoimien operoimaa öljyntorjunta-alus Hyljettä.

Vartiolaiva Uiskon komentosillalla laivan päällikkö on suunnitellut s-kirjaimen muotoisen reitin ja kertoo miehistölle, mihin laiva tulee suunnata, jotta öljyn kerääminen olisi mahdollisimman tehokasta. Käännökset ovat erityisen haastavia.

Modernin tekniikan lisäksi ruudukko perinteisellä paperikartalla on tärkeä johtamisen väline. Ruudukon avulla Uiskon päällikkö jakaa torjuntaoperaatioon osallistuvien alusten vastualueet.

Vaikka tilanteita voidaan harjoitella ja ennakoida, ei laivan ohjaamiseen öljyntorjuntatilanteessa ole yhtä vakiokaavaa, vaan kansimies etsii ja arvioi aina sopivan kierrostuntuman.

Torjuntatoimet merellä

Vartiolaivojen laidoilla olevilla ns. viik-sipuomeilla ohjataan öljyinen pintavesi aluksen sisällä oleviin säiliöihin puhdistettavaksi. Aluksista laskettavilla torjuntapuomeilla rajataan öljyn leviämistä meressä. Tässä harjoituksessa ei öljyä simuloida, mutta esimerkiksi popkornia käytetään usein siihen tarkoitukseen.

Mereen päästyään öljy muodostaa veden pinnalle lautan, jonka paksuus riippuu öljyn määrästä ja laadusta. Noin 90 % öljylautan sisältämästä öljystä on vain noin 10 % osuudella koko öljylautan pinta-alasta.

Meressä kelluvista puomeista voidaan rakentaa jopa kilometrien mittaisia esteitä. Kahden aluksen väliin viritetyllä puomilla voidaan myös nuotata öljyä. Puomeilla ohjataan öljy harjakeräimiin. Harjoituksessa Merivoimien Hylje kerää kuvitteellista öljyä merestä myös öljyntorjuntakauhalla.

Öljyä kerätään tankkeihin, jotka josain vaiheessa täyttyvät ja ne pitää tyhjentää. Harjoituksessa olikin mahdollisuus testata, miten Ruotsin rannikkovartioston alus saa siirrettyä öljyä Merivoimien alukseen.

Öljyntorjuntatoimiin kuuluu päästön lähteen paikantaminen ja öljyn tutkimi-

nen. Harjoituksessa on selvinnyt, että alueella on vanha hylky, joka nyt vuotaa öljyä. Sukellusryhmä lähtee Rajavartiolaitoksen rannikkovartioveneestä tutkimaan hylkyä paikantaakseen vuodon lähteen.

Yllätykset harjoituksessa antavat arvokasta tietoa

Avomerellä toimittaessa sää ja sen armoitus tulevat tutuiksi. Harjoituksen aikana kova tuuli ja korkeat aallot antoivat tuntumaa öljyntorjunnan haasteisiin: kova aallokko läikyttää öljyä puomien yli, eikä rajaaminen ole mahdollista.

Öljyntorjunta on hidasta ja etenkin tositalanteessa likaista käsityötä, johon osallistuu suuri joukko eri alan asiantuntijoita. Harjoituksissa voidaan harjoitella toiminnan yhteensovittamista. Lisäksi harjoitukset ovat oppimistilanteita, joissa opetellaan käyttämään esimerkiksi uusia laitteita ja konkarit voivat siirtää tietotaitoa niille, joilla on vähemmän kokemusta.

Harjoituksissa kohdatut haasteet ja yllätykset ovat myös harjoitusten arvokainta antia. Opitaan, mikä ei toimi, mitä pitää harjoitella enemmän ja mitkä asiat tulee tehdä eri tavalla. Esimerkiksi tässä harjoituksessa testattiin ensimmäistä kertaa ensilähdön konttia, jossa on kalustoa öljyntorjuntaa varten. Kontin sijoituspaikka osoittautui kuitenkin huonoksi. Seuraavalla kerralla ollaan taas entistä paremmin varautuneita – oli kyseessä sitten harjoitus tai tositalanne. ●

KÖÖPENHAMINAN SOPIMUS OHJAA POHJOISMAISTA YHTEISTYÖTÄ MERELLISTEN YMPÄRISTÖVAHINKOJEN TORJUNNASSA

Kööpenhaminan torjuntayhteistyösopimus (Laki SopS 71/1998, Finlaex) on Pohjoismaiden välinen sopimus, joka ohjaa pohjoismaista yhteistyötä ympäristövahinkojen torjunnassa merialueella.

Rajavartiolaitos johtaa torjuntatoimia Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä tapahtuneissa alusöljy- ja aluskemikaalivahingoissa ja sovittaa yhteen siihen varautumista.

Rauman edustan merialueella 19.–23.9.2022 järjestetty Hildegård-yhteistoimintaharjoitus oli osa Kööpenhaminan sopimuksen mukaista yhteistyötä. Harjoituksen johti Länsi-Suomen merivartiosto ja siihen osallistui Rajavartiolaitoksen yksiköiden lisäksi alukset Merivoimista ja Ruotsin rannikkovartiostosta (Kustbevakningen).

Historiallisia rajamerkkejä ja rajan erikoisuuksia

Itärajan yli 400-vuotista historiaa Kainuussa ja Koillismaalla.

Suomen itäinen raja on historiansa aikana käynyt läpi monia muutoksia. Nykyinen rajalinja on vakiintunut perintönä eri aikakausien useista eri sopimuksista. Näistä sopimuksista yksi vanhimpia on Täyssinän rauhansopimus, joka solmittiin Ruotsin ja Venäjän välillä vuonna 1595. Rauhansopimus päätti 25 vuotta kestäneen sodan, ns. pitkävihan, ja liitti Kainuun ja Lapin virallisesti osaksi Ruotsia.

Täyssinän rauhan jälkeen raja on muuttunut useaan otteeseen. Haminan rauhassa vuonna 1809 Suomi liitettiin osaksi Venäjää ja itärajasta tuli Suomen suuriruhtinaskunnan raja. Tämän lisäksi autonomian vuosina rajajärjestelyjä tehtiin useaan otteeseen. Itsenäistymisemme jälkeen Petsamo siirrettiin osaksi Suomea Tarton rauhassa 1920.

Merkittävimpinä muutoksina monet pitävät varmasti vuonna 1940 Moskovan rauhassa tehtyjä alueluovutuksia Neuvostoliitolle Karjalassa, Suomenlahdella, Sallassa, Kuusamossa ja Petsamossa sekä

vuonna 1944 Moskovan välirauhassa tehtyjä Petsamon alueluovutuksia.

Kainuussa vuoden 1595 raja on pysynyt lähes muuttumattomana

Kaikista näistä Täyssinän rauhansopimuksen jälkeisistä muutoksista huolimatta Kainuun rajavartioston rajaosuudella eli Kainuussa ja Koillismaalla tuo vuonna 1595 asetettu raja on pysynyt lähes muuttumattomana. Uutta rajaa on Kuusamossa niin sanottu 4. lohko, jonka kulku sovitettiin Pariisin rauhansopimuksessa vuonna 1947. Kuitenkin iso osa Kainuun rajaosuudesta on yksi maailman vanhimmista valtionrajoista.

Vuoden 1595 sopimuksen rajan käynnissä kartalle merkittiin noin 125 rajapaikkaa aina Suomenlahden Retusaarelta Jäämerelle Varanginvuonoon asti. Kainuussa näistä merkityistä rajapaikoista valtakunnan rajaa merkitsevät edelleen Rajakankaankivi RM662 ja Miinoan kivi RM681 Kuhmossa sekä Sarvikivi RM757

Suomussalmella. Viimeksi mainittu merkitsee valtion rajan lisäksi myös Suomussalmen kunnan ja Kuusamon kaupungin sekä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien rajaa.

Tuohon aikaan rajapaikkoja merkittiin yleisimmin kaivertamalla kruunuja, ristejä ja vuosilukuja kallioihin, kiviin ja puihin. Tämä on nähtävissä myös edellä mainituissa historiallisissa kivistä. Sarvikiven länsipuolella on hakattuna S-kirjain ja kolme kruunua merkitsemässä silloista Ruotsin kuningasta, Sigmundia. Itäpuolella taas merkintänä on risti, joka symboloi Venäjän kirkkoa. Kun myöhempinä vuosina rajan kulkua on tarkistettu, Sarvikiveen on tehty eri merkintöjä, mutta rajapaikka on pysynyt samana. Samanlaiset merkinnät ovat myös Miinoan kivessä, joka sijaitsee entisellä Vienan valtatiellä, vanhalla Suomen ja Vienan Karjalan välisellä kulkureitillä. Nykyään rajakiville pääsee tietenkin vain rajavyöhykeluvalla, mutta 1800-luvulla Vienan valtatie oli kesällä ja talvella yleinen kareliaanien reitti

RM681 Miinoa Kuhmossa

RM774 Näätämutka Kuusamossa

Vienaan. Reitin varrella sijaitseva Miinoan kivi olikin jo tuolloin hyvin tunnettu.

Ruotsin tunnuksena kruunu ja Venäjän tunnuksena risti

Vaikka näillä kivillä on suuri historiallinen merkitys – ovathan ne osoittaneet jo yli 400 vuoden ajan, missä Suomen raja kulkee – ovat ne varsin pienikokoisia. Suurin ja näyttävin on Rajakankaankivi RM662, sillä sen muodostaa itse asiassa kolme kiveä: kaksi suurta, joiden välissä on yksi pienempi kivi.

Sarvikiven ja Miinoan tapaan myös Rajakankaan kiveen on hakattu Ruotsin tunnus, kolme kruunua, sekä kuningas Sigmundia tarkoittavat kirjaimet SRS. Näiden merkintöjen lisäksi siihen on kaiverrettu samaan aikaan kirjainlyhenne IHS CHS, jonka oletetaan tarkoittavan Jeesus Kristusta, sekä ruotsalaisen rajakomission jäsenten nimikirjaimia ja puumerkkejä. Kuten muihinkin rajakiviin, Venäjän puolelle on hakattu vain kirkkoa merkitsevä risti.

Kirjassa Kainuun maakunnallisesti merkittävät muinaisjäänökset todetaan, että Venäjän puolen niukat merkinnät saattaisivat johtua siitä, että sodan venäläinen osapuoli piti sodan tulosta ja rajan merkitsemistä tappiona.

Rajan muutoksia, tai pikemminkin uudistuksia jo olemassa olevalla rajalla, heijastavat myös kiviin hakatut merkinnät 1800-luvun alkupuolelta. Vuonna 1827 Suomen ja Venäjän rajalla aukaistiin

raja-aukko, kun Oulun ja Arkangelin kuvernementin raja tarkistettiin. Raja-alueen asukkaat maksoivat veroja tsaarille, mutta myös kummallekin kuvernementille, sillä niiden välinen raja oli häilyvä. Kansalaiset olivat vihastuneet maksaessaan veroja kahteen kertaan, joten verorajan selvittämiseksi aukaistiin raja-aukko, joka vielä tänäkin päivänä merkitsee valtioiden rajaa. Venäjän ja Suomen delegaatiot lähetettiin tarkastamaan rajaa. Suomen delegaatioon kuului kaksi nuorta ylioppilasta, jotka lähtivät matkaan Kurvisen kylästä Kuusamosta; toinen pohjoiseen kohti Jäämerta ja toinen etelän suuntaan. Tältä ajalta Miinoan kivessä sekä Sarvikivessä voi nähdä länsipuolella merkintänä kirjaimen U merkitsemässä Oulua (Uleåborg) ja itäpuolella vastaavasti kirjaimen A (Arkangel).

Rajaa siirretty paikallisten toiveista

Merkinnät 1500-, 1800- ja myöhemmin 1900-luvulta Sarvikivessä, Miinoan kivessä ja Rajakankaankivessä, kuten kivet itsessäänkin, edustavat pysyvyyttä Suomen rajalla. Pitkästä pysyvyyden historiasta huolimatta on Kainuun rajavartioston rajasuudella myös mielenkiintoisia rajamerkkejä, jotka edustavat rajan elämistä vuosisatojen aikana. Tällainen on esimerkiksi Kuusamossa sijaitseva Näätämutka RM774. Näätämutkan erikoisuus ja ainutlaatuisuus piilee siinä, että jokaisesta pääilmansuunnasta – pohjoisesta, idästä,

etelästä ja jopa lännestä – rajamerkkiä ympäröi Venäjä.

Näätämutka on siis pieni saareke rajalla, jonne Suomi yltyä luoteen suunnasta. Mutka syntyi noin 50 vuotta kestäneestä kiistasta, joka alkoi siitä, kun seudulla asuvien ihmisten niittosoita jäi rajan väärälle puolelle. Kuusamolaiset, jotka alueella liikkuvien huhujen mukaan ovat edelleenkin hyvin päättäväistä väkeä, vetosivat vuosikymmeniä tsaariin rajan siirtämisen suhteen. Lopulta 1870-luvulla heidän vetoomuksiinsa suostuttiin ja rajaa siirrettiin niittorajojen mukaan niin, että erikoinen Näätämutka syntyi.

Näätämutkan lisäksi rajaa on muulloinkin muutettu kulkevaksi niin, että ihmisten elinkeino ei kärsisi liikaa. Tällaisesta muistuttavat esimerkiksi rajamerkinnyt Suomussalmen Pirttivaaran Pirttijärvellä, jossa erikoisuutena Pirttijärven rannalla sijaitsee pelkästään Venäjän rajapaalu. Sotien jälkeisessä rajankäynnissä rajan oli määrä kulkea osittain järven läpi, mutta Venäjän delegaatio osoitti pirttivaaralaisille armollisuutta ja säilytti heille tärkeän kalaveden kokonaisuudessaan Suomen puolella.

Suomen itäinen raja on siis käynyt läpi monta muutosta mutta paljon on myös pysynyt. Rajamerkinnyt kuten Näätämutka ja Pirttijärvi edustavat rajan muutoksen historiaa, kun taas Sarvikivi, Miinoan kivi ja Rajakankaankivi sen pysyvyyttä. ●

RM757 Sarvikivi Suomussalmella

RM662 Rajakankaankivi Kuhmossa

Pilotversionen av stängslet vid östgränsen byggs i Imatra

På grund av den ändrade säkerhetsmiljön i Finland bedömer Gränsbevakningsväsendet att det måste byggas ett stängsel längs en del av östgränsen. Projektet för stängslet vid östgränsen har inletts och våren 2023 byggs det en pilotversion av stängslet i Imatra.

I sin proposition om en fjärde tilläggsbudget för 2022 föreslår regeringen sex miljoner euro i finansiering för pilotfasen av stängslet vid östgränsen. Därtill föreslår regeringen i sitt förslag till komplettering av budgetpropositio-

nen för 2023 finansiering på 139 miljoner euro för verkställandet av de viktigaste målområdena för stängslet vid östgränsen. Gränsbevakningsväsendet har inletts upphandlingen för pilotprojektet samt planeringen av nästa fas.

– Under pilotprojektet testas verkställandet av projektet genom att bygga ett cirka tre kilometer långt stängsel i Pelkola på bägge sidor av Imatra gränsövergångsställe. Vidare börjar Gränsbevakningsväsendet utarbeta en genomförandeplan för stängslets viktigaste målområden, vilka i

praktiken är gränsövergångsställena vid östgränsen och deras närområden samt andra särskilt utsatta sträckor, berättar brigadgeneral **Jari Tolppanen**, avdelningschef för Tekniska avdelningen vid Staben för Gränsbevakningsväsendet.

Markägarna inom området har informerats om att pilotversionen av stängslet placeras på deras fastighet inom gränzonen. Den egentliga inlösningen av markområdenas dispositionsrätt inleds separat innan byggandet på målområdet påbörjas. Enligt lag är markägare inom gränzonen

Östgränsen är 1 300 kilometer lång. Det planerade stängslet är totalt 200 kilometer långt. I områdena mellan stängsel fortsätter Gränsbevakningsväsendet sin verksamhet på samma sätt som i dag.

skyldiga att tillåta byggandet av stängslet på statens bekostnad. För orsakad skada betalas ersättning enligt gängse pris till ägaren av markområdet.

Stängslet är en helhet bestående av stängslet, vägen och den tekniska övervakningen

Pilotversionen av stängslet ska byggas under våren 2023. Förutom Pelkola byggs det under pilotprojektet ett cirka 200 meter långt stängsel i garnisonsområdet i Immola som en del av Gräns- och sjöbevakningsskolans utbildningsmiljö. Detta utnyttjas även som testområde för övervakningsteknik.

Gränsbevakningsväsendet uppskattar att man med den föreslagna summan på 139 miljoner euro kan bygga cirka 70 kilometer stängsel. Av detta skulle 52 kilometer byggas i sydöstra Finland, 8 kilometer i Norra Karelen samt 5 kilometer vardera i Kajanaland och Lappland. Den noggrannare planeringen utförs under pilotfasen. Byggandet genomförs under åren 2023–2024.

– Stängslet är en helhet som består av stängslet, vägen som går bredvid det och den tekniska övervakningen. Stängslet kommer att bli tre meter högt, och möjligheten att direkt kunna ta sig igenom, över eller under det har förhindrats. Stängslet har en avslöjande, fördröjande, styrande samt hindrande inverkan. Stängslet i sig löser ingenting, utan det utgör en del av Gränsbevakningsväsendets övriga gränsövervakning, säger projektchef **Ismo Kurki** vid tekniska avdelningen vid Staben för Gränsbevakningsväsendet.

Betydande mervärde för gränsövervakningen

På de viktigaste målområdena installeras belysning och högtalare. En öppning röjs bredvid stängslet för att möjliggöra teknisk övervakning och minimera skador orsakade av fallande träd. Öppningen är cirka 10 meter bred. Portar har planerats i stängslet både vid gränsövergångsställena och

Visionsbild av stängslet som byggs vid östgränsen.

I Pelkola byggs pilotversion av stängslet på bägge sidor av Imatra gränsövergångsställe.

vid terränggränsen för att möjliggöra såväl gränspatrullernas som djurens rörelser.

Det görs en miljöutredning av stängslet och målet är att skada miljön i så liten utsträckning som möjligt. NTM-centralen fattar beslut om huruvida det behöver göras en miljökonsekvensbedömning i enlighet med lagstiftningen.

– När stängslet vid östgränsen är färdigt ger det betydande mervärde för gränsövervakningen samt är ytterst viktigt för att ta kontroll över situationer och effektivisera den operativa verksamheten. Genom att upptäcka mänsklig rörelse

samt förhindra, fördröja och styra rörelsen ger stängslet gränsbevakningssektionens patruller mer tid att reagera och gör det möjligt att få störningssituationer under kontroll. Med hjälp av vägen som byggs bredvid stängslet kan vi snabbare än hittills agera inom målområdet, säger överste **Vesa Blomqvist**, kommandör för Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion.

Mer information på webbplatsen raja.fi/sv/ostgransens-hinderstangsel. ●

Mediemöte om projektet för stängslet vid östgränsen

Fredagen den 18 november 2022 ordnades det ett mediemöte i Immola i Imatra om projektet för stängslet vid östgränsen. Projektet presenterades av brigadgeneral Jari Tolppanen, chef för Tekniska avdelningen vid Staben för Gränsbevakningsväsendet, överste Vesa Blomqvist, kommandör för Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion, och projektchef Ismo Kurki. Stängslet vid Finlands östgräns har uppmärksammats hela hösten i både finländska och utländska medier. Under mediemötet i Immola var journalisterna särskilt intresserade av vad de lokala mark-

ägarna och de ryska gränsmyndigheterna ansett om byggandet av stängslet.

– I det förändrade säkerhetsläget är det viktigt att Finland har en självständig och trovärdig gränsövervakning. Det är klokt att förbereda sig på det värsta, även om gränsen mellan Finland och Ryssland har fungerat bra, kommenterade Jari Tolppanen.

Vesa Blomqvist berättade hur det färdiga stängslet kommer att påverka gränsövervakningen. – Stängslet är extremt viktigt för kontrollen över situationen och för den operativa effektiviteten. Vi

har varit i kontakt med markägarna i det område där pilotversionen av stängslet byggs och alla har förhållit sig mycket positiva till projektet. De ryska gränsmyndigheterna har visat intresse för projektet och de har huvudsakligen bara tackat oss för informationen om ärendet.

Ismo Kurki berättade om de tekniska lösningarna kring stängslet och tidsplanen för byggandet. – Pilotversionen av stängslet börjar byggas i mars nästa år. Hittills har vi ingått avtal med planeringsbyrån och projektledningen.

Ordförandeskapet för forumet för kustbevakning i Nordatlanten börjar

Gränsbevakningsväsendet blir ordförande för forumet för kustbevakning i Nordatlanten (North Atlantic Coast Guard Forum, NACGF) år 2023.

Flottiljamiral **Tom Hanén** vid Gränsbevakningsväsendet tog emot ordförandeskapet för forumet av spanska flottan på NACGF:s chefsmöte som arrangerades i Cartagena den 20 oktober 2022. Gränsbevakningsväsendets ettåriga ordförandeskap avslutas i oktober 2023.

Forumet för kustbevakning i Nordatlanten, som grundades år 2007, har som mål att utveckla samarbetet och informationsutbytet mellan medlemsstaternas kustbevakningsmyndigheter i ärenden som gäller maritim säkerhet och kustbevakningsverksamhet.

Forumets medlemmar består av kustbevakningsmyndigheter i Östersjöområdet, Väst- och Sydeuropa samt i Nordamerika. Därtill deltar EU:s maritima decentraliserade organ Frontex, EMSA och EFCA i forumets verksamhet som observatörer. Forumets samarbete är frivilligt och det omfattar olika kustbevakningsfunktioner i vid utsträckning: maritim säkerhet, bekämpning av narkotikasmuggling och olaglig inresa, fiskeövervakning, bekämpning av miljöskador, flyg- och sjöräddning samt tekniska frågor kring kustbevakningsfunktioner.

Temat för ordförandeskapet är autonoma och obemannade system

Gränsbevakningsväsendet har valt autonoma och obemannade system som tema

för sitt ordförandeskap. Finland har redan i flera år varit ett av de ledande länderna inom autonom sjöfart även i global skala, såväl för den tekniska kunskapens del som inom utvecklingen av den internationella regleringen.

Antalet fjärrstyrda och självstyrande fartyg uppskattas öka avsevärt under de kommande årtiondena, vilket även kommer att påverka kustbevakningsmyndigheternas verksamhet på ett betydande sätt. På samma sätt innebär utvecklingen av autonom och obemannad teknik nya möjligheter för myndigheterna, som kan utnyttja de snabbt utvecklande systemen i sin verksamhet.

– Tekniken för autonoma och obemannade fartyg för med sig både möjligheter och utmaningar i de maritima myndigheternas verksamhetsmiljö, konstaterar kommandör **Juha Vuolle**, biträdande avdelningschef för Gräns- och sjöavdelningen.

– Ordförandeskapet för NACGF ger oss en ypperlig möjlighet att diskutera med kustbevakningsmyndigheter i andra länder om hur de till exempel utnyttjat ny teknik som också skulle kunna förbättra Gränsbevakningsväsendets operativa kapacitet.

Expertmöte i Åbo i april 2023

Till de viktigaste evenemangen under Gränsbevakningsväsendets ordförandeskap hör NACGF:s expertmöte, som arrangeras i Åbo i april 2023. I mötet deltar uppskattningsvis 100 experter inom kustbevakningsfunktioner från forumets medlemsstater och EU-ämbetsverk.

I samband med expertmötet arrangeras även forumets årliga GUARDEX-kartövning, vars scenario bygger på autonom sjöfart. I övningen fokuserar man även på hur kustbevakningsmyndigheterna kan utnyttja autonom och obemannad teknik i sin verksamhet. Den diskussionsbaserade kartövningen kompletteras med en simulatorövning, för vilken den maritima simulatormiljön i utbildningscentret Aboa Mare i Åbo ger utmärkta förutsättningar.

Gränsbevakningsväsendets ordförandeskap avslutas vid NACGF:s chefsmöte i Helsingfors i oktober 2023. På mötet behandlas resultaten av arbetsgruppernas arbete, lärdomarna av GUARDEX-kartövningen samt den allmänna utvecklingen av forumet. På chefsmötet ger Gränsbevakningsväsendet NACGF:s ordförandeskap vidare till Kustbevakningen i Sverige, som är forumets ordförande år 2024. ●

Internationella gränsbevakare i Norra Karelen

Tysken Stefan Günther och polacken Robert Linka är utstationerade för en Frontexinsats vid Tohmajärvi gränsbevakningsstation.

På gården till Tohmajärvi gränsbevakningsstation hör man samtal på engelska och många rungande skratt. Tohmajärvi, en kommun med cirka fyra tusen invånare på 55 kilometers avstånd från Joensuu, hör inte till de populäraste turistorterna i Finland och därför sticker ett främmande språk genast ut. Samtalet flyter ändå otvunget när **Stefan Günther** och **Robert Linka** slänger käft med de finska gränsbevakarna.

Günther, som i 41 år har arbetat som förbundspolis i Tyskland, och Linka, en pensionerad soldat från polska armén, har haft god anledning att hamna mitt i norra Karelen. De är utstationerade tjänstemän i Frontex stående styrka som arbetar heltid som gränsbevakare och övar sig i att arbeta i finländska förhållanden och den finska kulturen vid gränsen mot Ryssland.

– De är här för att bistå oss i vårt arbete för gränssäkerheten. Samtidigt lär vi oss av varandras erfarenheter och rutiner. Det här är till stor nytta för oss, säger **Riku Heinonen**, byråofficer vid Norra Karelen gränsbevakningssektion.

Frontex (Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån) är en gränssäkerhetsbyrå under EU som i Europa bedriver omfattande verksamhet kring gränssäkerheten. Bland annat stöder och samordnar Frontex övervakningen av EU-medlems-

staternas yttre gränser och övrigt myndighetsarbete kring gränssäkerheten. Internationell utstationering hör till det här jobbet.

Tjänstemän i den stående styrkan

I Frontex stående styrka finns det tre olika kategorier av tjänstemän. Dessa är kortvariga utplaceringar, långvariga utstationeringar samt Frontex ordinarie personal. Günther har en långvarig utstationering enligt kategori två och Linka är en tjänsteman i kategori ett, dvs. fast anställd. Båda har gedigen erfarenhet av internationell utstationering från sina tidigare anställningar vid såväl Frontex som andra myndigheter.

Heinonen säger att Günthers och Linkas utstationering i Finland har förlopt utmärkt.

– De kan sin sak. De har varit mycket öppna och villiga att lära sig nytt. Det samma har jag hört också på annat håll, responsen har varit mycket positiv, säger han.

Enligt Heinonen tog det inte särskilt länge för dem att anpassa sig till den finska arbetskulturen.

– I början ordnades utbildning för dem, bl.a. i lagstiftningen som styr Gränsbevakningsväsendets verksamhet. Vi in-

formerade dem också om vilka rättigheter och skyldigheter de har under sin tid i Finland. Det är viktigt att veta vad man får och inte får göra inom ramen för befogenheterna. Därefter har Günther och Linka deltagit i det dagliga operativa arbetet med sina finska kolleger, berättar Heinonen.

Förberedelserna för Frontex-insatsen inleddes i god tid redan i fjol. Det fördes diskussioner med Frontex om bland annat vilken typ av experter Gränsbevakningsväsendet skulle ha mest nytta av. Samarbetet mellan Gränsbevakningsväsendet och Frontex har också i övrigt varit fruktbart.

– Frontex är en av våra viktigaste samarbetspartner. Vi kan öva in verksamhetsmodellerna och praxisen för ett eventuellt värdskap vid en insats om vi någon gång blir tvungna att begära bistånd av en gränsbevakningsgrupp vid omfattande olaglig inresa, förklarar Heinonen.

Livet i Finland

Vi går på en inspektionsrunda tillsammans med en gränspatrull. Gränshunden springer ivrigt framför oss och vi andra försöker att hålla takten trots den våta och hala terrängen. Günther och Linka njuter av rundan trots att det emellanåt är svårt att hålla balansen.

Stefan Günther och Robert Linka arbetar som gränsbevakare vid olika enheter inom Gränsbevakningsväsendet. Båda har trivts bra med arbetet i Finland. De berömmar särskilt sina kollegers yrkeskunskap och vänliga bemötande.

– Terrängen kan vara besvärlig ibland, men vi överlever, skrattar Günther.

Bägge männen har trivts med arbetet i Finland. De berömmar särskilt finländarnas yrkeskunskap och vänliga bemötande.

– Jag blev verkligen överraskad av det varma mottagandet och hur fort man visade förtroende för oss också i viktiga frågor, berömmar Linka de finska gränsbevakarna.

– För mig tog det kanske en timme att komma in i systemen, skojar Günther. Alla vet vad de ska göra och verksamheten här är mycket professionell.

Själva arbetet i Finland skiljer sig inte så mycket från det arbete som männen utfört i sina hemländer. Särskilt Günther

har från sitt tidigare arbete som förbundspolis gedigen erfarenhet av gränsbevakning. Den finska naturen har däremot gett männen nya erfarenheter.

– I fjol när jag arbetade i Imatra var det hela -30 köldgrader. I Tyskland blir det inte kallare än -15 grader, konstaterar Günther.

– Mig överraskade det hur många björnar det finns i Finland, säger Linka. Jag trodde att det kanske skulle finnas ett fåtal, men det finns på riktigt många av dem här. Förhoppningsvis kommer jag också att se en björn.

Männen från Frontex ska arbeta knappt en månad till i Tohmajärvi. Därefter flyttar de längre norrut, till Kaja-

nalands gränsbevakningssektion. Under vintern är Linka i sitt rätta element.

– Jag har erfarenhet av snötäckta landskap och har arbetat till exempel i Schweiz. Jag ser fram emot att se hur finländarna förhåller sig till vintern och rör sig i snön. De har troligen stor erfarenhet på den punkten, säger han.

Günther, som vuxit upp i centraleuropeiskt klimat, förväntar sig särskilt en sak av vintern i Finland. – Jag vill se norrsken, säger han förvåntansfullt. På vintern är det fullt möjligt i Kajaland. ●

Flygplansanskaffningen avancerar

Multifunktionell lösning för en föränderlig
säkerhetsmiljö.

Gränsbevakningsväsendets nya kombinationsflygplan med högre prestanda förbättrar avsevärt Finlands gränssäkerhet och övervakningen av den territoriella integriteten.

De nuvarande Dornier-flygplanen, som skaffades för nästan 30 år sedan, har redan nått slutet av sin livscykel och de har inte heller de egenskaper som den nya säkerhetsmiljön kräver. Vid Gränsbevakningsväsendet drivs anskaffningen av de ersättande flygplanen framåt inom ramen för MVX-projektet och under det gångna året har det tagits viktiga steg i riktning mot de nya flygplanen.

Regeringen har anvisat finansiering för anskaffningen av flygplanen

MVX-projektet inleddes 2019. Ett betydande framsteg med tanke på anskaffningen av flygplanen skedde den 5 april 2022, när regeringen beslutade att öronmärka 163 miljoner euro för anskaffningen av de nya kombinationsflygplanen.

– Finansieringen är tillräcklig eftersom den har fastställts utifrån den information som projektet hade till hands i våras. När vi slog fast MVX-projektets finansieringsframställning, utgick vi från att finansieringen ska räcka till för alla de egenskaper som flygplanen behöver, säger major **Kenneth Rosenqvist**, chef för MVX-projektet.

– Minimikravet i projektet har varit att vi kan ersätta Dornier-planens prestanda. Dessutom vill vi förbättra planens verksamhetstid och -område, förmåga att

överföra krypterad information, transportkapacitet och samarbetsförmåga med Försvarmakten. I praktiken innebär detta att de nya planerna ska ha samma system som Dornier-planerna, men i en uppdaterad och bättre form, säger Rosenqvist.

Finansieringen ska täcka både flygplanen och övervakningssystemen i dem samt integreringen av anordningarna i planerna.

Anbudsförfarande för utvalda prime contractor-leverantörer

Vid sidan av finansieringsbeslutet har man inom projektet också avancerat i fråga om valet av flygplansleverantör. Inom ramen för projektet har det gjorts

två begäranden om information. På den första svarade 35 leverantörer. Våren 2022 genomfördes en annan begäran om information som riktades endast till s.k. prime contractor-kandidater.

– Prime contractor-kandidater är leverantörer som är både villiga och kapabla att fungera som vår huvudsakliga avtalspartner i projektet, förklarar Rosenqvist.

På den senare begäran om information svarade 22 företag. Efter noggrant övervägande, en omfattande insamling av data och analys valdes nio leverantörer som bjuds in till anbudsförfarandet: Dassault Aviation, Elbit Systems LTD, ELTA Systems, Field Aerospace, Gene-

Målet är att ingå ett upphandlingskontrakt under 2023 så att de nya kombinationsflygplanerna kan tas i operativt bruk 2026.

Utgående från begäran om information är de typer av planmodeller som preliminärt uppfyller prestandakraven Bombardier Challenger 650, Cessna Citation Longitude, Dassault Falcon 2000LXS, Embraer Praetor 600 och Gulfstream G280.

ral Dynamics Mission Systems–Canada, L3Harris Technologies, PAL Aerospace Ltd., Sierra Nevada Corporation och ST Airborne Systems AB.

Valen grundade sig på leverantörernas erfarenhet och visade förmåga att genomföra motsvarande komplicerade modifikationer av luftfartyg som planerats för specialbruk. I svaren på begäran om information bedömdes också leverantörernas förslag på modell för tekniska lösningar i fråga om såväl prestandan som livscykelkostnaderna.

Målet är att ingå ett upphandlingskontrakt under 2023 så att de nya kombinationsflygplanen kan tas i operativt bruk 2026. Då är Dornier-planen redan 31 år och övervakningssystemen, som uppdaterades halvvägs i deras livscykel, 17 år gamla. Enligt Rosenqvist har man

ännu inte beslutat vad som händer med de gamla planen efter övergången.

Jetplan är det rimligaste och mest kostnadseffektiva alternativet med högst prestanda

Anbudsförfarandet är ännu i det inledande skedet och därför finns det ännu ingen mer detaljerad information om de nya planen. Det har dock redan beslutats att de nya planen kommer att vara utrustade med jetmotorer.

– På basis av våra prestandakrav, utvecklingsobjekten i svaren på begäranden om information och våra omfattande beräkningar av livscykelkostnaderna kom vi fram till att jetplanet har högst prestanda och är det rimligaste och mest kostnadseffektiva alternativet för Gränsbevak-

SPANINGSPLANENS UPPGIFTER

Flygplanen övervakar gränserna på land och till havs samt Finlands territoriella integritet. Utöver detta

- deltar de i sjöräddningsuppdrag samt letar efter försvunna personer på land och till havs
- upptäcker oljeutsläpp till havs och dokumenterar bevismaterial för påföljdsförfarandet
- visar oljebältenas läge för oljebekämpningsfartyg i samband med bekämpningen av miljöolyckor till havs
- deltar i gränssäkerhetsoperationer i Medelhavet under ledning av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex, bl.a. avslöjande av olaglig inresa, miljö- och fiskeövervakning samt bekämpning av gränsöverskridande brottslighet.

ningsväsendet, kommenterar Rosenqvist beslutet.

Utgående från begäran om information är de typer av planmodeller som preliminärt uppfyller prestandakraven Bombardier Challenger 650, Cessna Citation Longitude, Dassault Falcon 2000LXS, Embraer Praetor 600 och Gulfstream G280. Anbudsbegäran kommer dock inte att begränsa genom olika krav leverantörernas möjligheter att föreslå andra plantyper.

Dornier-planen som togs i bruk i mitten av 1990-talet har tjänat sitt syfte, men genom att modernisera flottan får vi till stånd stora förändringar mot det bättre.

– Dornier-planen har exempelvis en verksamhetstid på cirka 3,5 timmars övervakningsflyg, därefter måste de landas för tankning. De nya planen klarar rentav åtta timmars flygningar, vilket med en flygning täcker nästan hela Finland. Luftfartygen kommer inte längre att begränsa den operativa planeringen, säger Rosenqvist upprymt. ●

TEXT: Hanna Lehto PHOTOS: Finnish Border Guard and Sanna Purho

The eastern border barrier fence will be piloted in Imatra

Due to the changes in the international security environment, the Finnish Border Guard assesses the construction of a barrier fence along part of Finland's eastern border as necessary. The Eastern Border Barrier Fence project has been launched and a pilot fence will be constructed in Imatra in spring 2023.

In its fourth supplementary budget proposal in 2022, the Government allocated EUR 6 million in funding for a pilot of the barrier fence to be built on the eastern border. As an addition to the budget

proposal for 2023, the Government also proposes EUR 139 million in funding for the implementation of the barrier fence along key designated areas. The Finnish Border Guard has initiated the procurement process for the pilot as well as the planning of the next phase.

"The implementation of the project will be piloted by building a barrier fence of approximately 3 kilometres on either side of the Imatra border crossing point in Pelkola, Imatra. The Finnish Border Guard will also initiate the drafting of an implementation plan for the priority

areas of the barrier fence, including the eastern border crossing points and their surroundings, as well as certain other areas that pose the highest threat", says Brigadier General **Jari Tolppanen**, Head of the Technical Division of the Border Guard Headquarters.

Local landowners have been informed of the location of the pilot fence on their properties in the border zone. The process for the redemption of land use rights will be initiated before construction in the area begins. According to legislation, the owner of a land area

Finland's eastern border is 1,300 kilometres long. The planned barrier fences will cover a total of 200 kilometres. In the sections between the fences, the Finnish Border Guard will continue operating in the similar way as today.

in the border zone is obliged to permit the construction of a barrier fence at the expense of the State. Compensation for damages caused will be paid to the owner of the land at a current rate.

The barrier fence comprises the fence, road and technical surveillance

The pilot fence will be built in spring 2023. During the pilot phase, a fence of approximately 200 metres will also be built in the Immola garrison area in Imatra to serve as part of the training environment of the Border and Coast Guard Academy. It will also be used as a test area for surveillance technology.

The Finnish Border Guard estimates that the proposed EUR 139 million will cover the construction of a total of 70 kilometres of barrier fence. Of this length, 52 km would be located in Southeast Finland, 8 km in North Karelia and 5 km in Kainuu and Lapland each. Detailed planning will be carried out during the pilot phase. Construction will take place in 2023–2024.

“The barrier fence is an overall entity comprised of the fence, the adjacent road as well as technical surveillance. The fence will be three metres high and any direct penetration, crossing or underpassing of the fence will be prevented. The fence will have an exposing, hindering, guiding and blocking effect. The barrier fence alone will not be a solution to anything, but it is part of the Finnish Border Guard’s overall border surveillance”, says Project Manager **Ismo Kurki** from the Technical Division of the Border Guard Headquarters.

Significant added value to border surveillance

Lighting and loudspeakers will be installed in the fence target areas. A gap will be cleared next to the fence to enable technical surveillance and minimise damages caused by falling trees. The width of the gap will be approximately 10 metres.

An illustration of the barrier fence to be built on the eastern border.

The pilot fence will be built on either side of the Imatra border crossing point.

Gates have been designed for the fence in order to enable the movement of border patrols as well as animals.

An environmental report will be commissioned with regard to the fence, the aim being to cause as little harm as possible to the surrounding nature. The ELY Centre will decide whether it is necessary to carry out a statutory environmental impact assessment.

“Once completed, the barrier fence on the eastern border will provide significant added value for border surveillance and it will be very important for both the management of situations and opera-

tional efficiency. By exposing, blocking, slowing and guiding people’s movement at the border, the fence will give border guard patrols more time to react while also making it easier to manage disruptions at the border. The road to be built next to the fence will enable us to access the target area quickly”, says Colonel **Vesa Blomqvist**, Commander of the Southeast Finland Border Guard District.

More information about the construction of the barrier fence is available on the website of the Finnish Border Guard at raja.fi/en/the-eastern-border-barrier-fence. ●

TEXT: Kirsti Helin PHOTO: Finnish Border Guard

The Barrier Fence project's media conference

A media conference was arranged by the Eastern Border Barrier Fence project on Friday, 18 November 2022, at Immola in Imatra. The project was presented by Brigadier General Jari Tolppanen, the Head of the Technical Division from the Finnish Border Guard Headquarters, Colonel Vesa Blomqvist, Commander of the Southeast Finland Border Guard District, and Project Manager Ismo Kurki. The plan for constructing a barrier fence along Finland's eastern border has been actively discussed in the media both in Finland and abroad. At the media conference in Immola, the journalists were

particularly interested in hearing about the views of the local landowners as well as Russian border authorities.

"In the changed security environment, it is important for Finland to have an independent and credible capacity to maintain border security. It is wise to prepare for a worse situation, even if the border between Finland and Russia has functioned well", Jari Tolppanen comments.

Vesa Blomqvist explained the impacts of the barrier fence on border surveillance: "Once completed, the fence will be extremely important in terms of both the management of situations and

operational efficiency. We have been in contact with the landowners in the area of the pilot fence, and everyone has shown a very positive attitude towards the project. The Russian border authorities have been interested in the project, and mostly they have only been grateful for being informed about the matter."

Ismo Kurki presented the technical solutions and construction schedule for the barrier fence. "The construction of the pilot fence will begin in March 2023. Contracts with the engineering agency and project management have already been made."

"It is important for Finland to have an independent and credible capacity to maintain border security", Jari Tolppanen commented at the media conference.

Finnish Border Guard to chair the North Atlantic Coast Guard Forum

The Finnish Border Guard will serve as chair of the North Atlantic Coast Guard Forum (NACGF) in 2023.

Commodore **Tom Hanén** of the Finnish Border Guard received the chairmanship of the Forum from the Spanish Navy at the NACGF summit held in Cartagena on 20 October 2022. The Finnish Border Guard's one-year chairmanship will end in October 2023.

The objective of the North Atlantic Coast Guard Forum, which was established in 2007, is to develop cooperation and the exchange of information between the coast guard authorities of the Member States in matters related to maritime security and coast guard functions.

The members of the Forum include coast guard authorities from the Baltic Sea region, western and southern Europe as well as North America. In addition, the EU maritime agencies, Frontex, EMSA and EFCA, participate as observers in the Forum's activities. The collaborative work of the Forum is voluntary in nature and covers a wide range of coast guard functions, including maritime security, prevention of drug smuggling and illegal entry, fisheries control, environmental damage prevention, air and sea rescue, and technological issues pertaining to coast guard functions.

Autonomous and unmanned systems as the theme

The Finnish Border Guard has chosen autonomous and unmanned systems as the theme for its chairmanship. For

years, Finland has been a global leader in autonomous shipping, both in terms of technological expertise and the development of international regulation.

The number of remotely controlled and self-directed vessels is expected to increase significantly over the coming decades, which will also have a major impact on the activities of coast guard authorities. At the same time, the evolution of autonomous and unmanned technologies will create new opportunities for authorities, which can utilise the rapidly developing systems in their own activities.

"Autonomous vessels and unmanned technologies mean opportunities and challenges for maritime authorities and their operating environment", says Captain (Navy) **Juha Vuolle**, Deputy Chief of the Border and Coast Guard Division.

"The NACGF chairmanship provides us with an excellent opportunity to meet with other countries' coast guard authorities and discuss, among other things, their experiences using novel technologies that might enhance our operational capabilities as well."

NACGF meeting of experts in Turku in April 2023

One of the most important events during the Finnish Border Guard's chairmanship will be the NACGF meeting of experts to be held in Turku in April 2023. Participating in the meeting will be an estimated one hundred experts from both the NACGF member countries and EU agencies.

The Forum's annual GUARDEX map exercise will be arranged as part of the expert meeting, with a scenario built around autonomous shipping. The exercise will also focus on how coast guard authorities can utilise autonomous and unmanned technologies in their own activities. Moreover, this conversation-based map exercise will be supplemented with a simulator exercise carried out using the exceptionally high-quality maritime simulator environment at the Turku Aboa Mare Training Centre.

The chairmanship of the Finnish Border Guard extends until the NACGF summit to be held in Helsinki in October 2023. The topics for the summit will include the results of the NACGF working groups, the lessons learned from the GUARDEX map exercise, and matters related to the overall development of the Forum activities. At the summit, the Finnish Border Guard will hand over the NACGF chairmanship to the Swedish Coast Guard, which will chair the Forum in 2024. ●

TEXT: Elias Juuti PHOTO: J-P Savimäki

International border guards in North Karelia

During their Frontex secondment, Stefan Günther from Germany and Robert Linka from Poland are working at the Tohmajärvi Border Control Station.

Talk in English and bursts of laughter are heard outside the Border Control Station in Tohmajärvi, North Karelia. Located 55 kilometres from Joensuu, Tohmajärvi is a municipality with some 4,000 inhabitants. Since it is not actually a tourist destination, any speaking in a foreign language will draw attention. In this instance, however, it's quite natural, as **Stefan Günther** and **Robert Linka** are collegially joking with the Finnish border guards.

Günther served as a federal police officer in Germany for 41 years and Linka has retired from service in the Polish Army. These men are now at the heart of North Karelia for a reason. They are on a Frontex secondment as standing corps officials, engaged in full-time work to carry out and learn about border guard duties in Finnish conditions and culture on the Russian border.

"They are here to support our work for border security. At the same time, we can learn from each others' experiences and working methods, which is a great benefit for us", says Staff Officer **Riku Heinonen**, North Karelia Border Guard District.

The European Border and Coast Guard Agency (Frontex) is the border security agency of the EU that operates extensively in Europe for border management. Among other things, Frontex sup-

ports and coordinates border control at the external borders of the EU member states. International secondments are an essential part of this work.

Standing corps officials

The officials in Frontex standing corps are divided into three categories; those on short or long-term secondments and the permanently employed Frontex personnel. Günther belongs to the second category, those on long-term secondments, while Linka is a permanently employed official in the first category. Both men have plenty of experience from international secondments on the payroll of Frontex and other authorities.

Heinonen is very satisfied with the progress of Günther and Linka's secondments in Finland.

"Competent guys, indeed. They are extremely open-minded and eager to learn. The feedback I've heard from others has been equally positive", he explains.

According to Heinonen, it did not take long for these two men to adjust to the Finnish working culture.

"To start with, they were provided some education in, for example, the legislation governing the operations of the Finnish Border Guard and their rights and responsibilities while working in Finland. It is important to understand what you may and may not do within our jurisdic-

tion. After the induction, Günther and Linka have been engaged in the day-to-day operational duties together with their Finnish colleagues", Heinonen explains.

Preparations for this Frontex operation started well in advance in 2021. Negotiations with Frontex concerned, for example, the skill profiles that would most benefit the Finnish Border Guard. Collaboration between the Finnish Border Guard and Frontex has been fruitful.

"Frontex is one of our most important collaborative partners. We can train, in advance, the required activities and practices for hosting an operation in case, at some point, we find ourselves needing a Frontex border guard team to assist in a situation involving large-scale illegal entry to our country", says Heinonen.

Life in Finland

We join a border patrol to walk with them on their control round. The border dog is running full steam ahead of us, and we try to keep up our pace, despite the wet and slippery terrain. Günther and Linka enjoy the round, even if their balance may be challenged from time to time.

"The terrain is sometimes challenging but manageable", Günther laughs.

Both men are pleased with working in Finland. In particular, they praise the professionalism and friendliness of their Finnish colleagues.

Stefan Günther and Robert Linka carry out various border guard duties in a number of locations for the Finnish Border Guard. Working in Finland has been a great experience for them. In particular, they praise the professionalism and friendliness of their Finnish colleagues.

“I was truly surprised about the warm and welcoming approach and how soon we were trusted with important matters”, Linka praises the Finnish border guards.

“For me, it took about an hour to get accustomed to the local systems”, Günther is joking. “Everyone knows what to do and all activities are highly professional.”

The work itself in Finland does not differ much from the men’s work in their own countries. Especially Günther, as a former federal police officer, has abundant experience in border control tasks. The nature in Finland, on the other hand, has provided them with unique challenges.

“Last year, when I was working in Imatra, the temperature could fall below minus 30 degrees. In Germany, 15

degrees below zero is the maximum”, Günther states.

“It was a surprise for me to learn about the number of bears in Finland”, Linka says. “I thought there might be an occasional bear but actually they are quite numerous. I hope to see a bear myself.”

These Frontex employees will continue working at Tohmajärvi for about a month, and then they will move further north, to the Kainuu Border Guard District. In winter, Linka will be in his element.

“I have experience with snowy landscapes, for example, from working in Switzerland. I look forward to seeing how Finns approach the winter and get around in snow. They are, as far as I know, truly

experienced in winter conditions”, he says.

Günther, who is used to a more central European climate, is eager to experience one particular wintry thing in Finland. “I would like to see the northern lights”, he says excitedly. “In Kainuu, it may be possible in winter.” ●

Aircraft procurement is advancing

A multi-purpose solution to the changing security environment.

The Finnish Border Guard's new multi-purpose and high-performance aircraft will significantly improve Finland's border security and surveillance of territorial integrity.

The current Dornier 228 surveillance aircraft, which have been in use for almost 30 years, are approaching the end of their lifecycle and they no longer correspond to the requirements of the new security environment. Established for the purpose of updating the aircraft fleet, the MVX program within the Finnish Border Guard has made major advances over the past year.

Government allocated funding for aircraft procurement

The MVX program was initiated in 2019. A major step forward was taken on 5 April 2022 when the Finnish Government decided, as part of their discussion on spending limits, to allocate EUR 163 million for the procurement of new multi-purpose aircraft to replace the current ones.

"The funding is deemed sufficient as it was determined on the basis of information available in the spring. When specifying our funding proposal, the requirement was that the funding must be sufficient to cover all necessary functions of the aircraft to be procured", says Head of the MVX Program, Major **Kenneth Rosenqvist**.

"The minimum requirement of the MVX program has been to replace the capabilities of the current Dornier aircraft. In addition, the idea is to improve the flight time and range, encrypted data

communications, transportation capacity and capabilities for collaboration with the Defence Forces. In practice, the new aircraft will be equipped with systems that are similar to those on the Dorniers but as updated and upgraded versions", Rosenqvist continues.

The funding is intended to cover the acquisition of the aircraft and the surveillance systems as well as the equipment integration.

Selected prime contractor suppliers invited to a call for tenders

In addition to the funding decision, the aircraft supplier selection process has advanced. Two requests for information have been sent out to potential suppliers. A total of 35 suppliers responded to the first request. In spring 2022, a second, targeted request for information was

sent to the so-called prime contractor candidates.

"Prime contractor candidates refer to suppliers with both the capacity and willingness to engage as our main contracting parties", Rosenqvist specifies.

The latter request for information was responded to by 22 suppliers. Based on careful consideration, extensive data acquisition and analyses, the following nine suppliers were invited to a call for tenders: Dassault Aviation, Elbit Systems LTD, ELTA Systems, Field Aerospace, General Dynamics Mission Systems-Canada, L3Harris Technologies, PAL Aerospace Ltd., Sierra Nevada Corporation and ST Airborne Systems AB.

These suppliers were selected on the basis of their experience and track record with special-purpose aircraft modifications of a similar level of complexity. Moreover, the technological solutions

The MVX team of the Finnish Border Guard visited various suppliers to learn more about their aircraft.

Based on the responses to the request for information, the following jet aircraft types may meet the performance requirements: Bombardier Challenger 650, Cessna Citation Longitude, Dassault Falcon 2000LXS, Embraer Praetor 600 and Gulfstream G280.

as presented by the suppliers in their responses to the request for information were evaluated in terms of performance and lifecycle costs.

The goal is to conclude a procurement contract during the year 2023, so as to put the new aircraft into service in 2026. By then, the current Dornier aircraft will be 31 years old and it will be 17 years since the mid-lifecycle update of their surveillance systems. According to Rosenqvist, no decision has yet been made concerning the fate of the old aircraft after their replacement.

Jet aircraft offer the most efficient option

The call for tenders is still in its initial phases and there is no detailed informa-

tion to share about the new aircraft. It has, however, already been decided that the new aircraft will be equipped with jet engines.

“When we reviewed our performance requirements and areas of development on the basis of the responses to the request for information and extensive lifecycle calculations, the conclusion was that the jet aircraft is the most reasonable, high-performance and cost-efficient option for the purposes of the Finnish Border Guard”, Rosenqvist comments on the decision.

Based on the responses to the request for information, the following jet aircraft types may meet the performance requirements: Bombardier Challenger 650, Cessna Citation Longitude, Das-

THE TASKS OF SURVEILLANCE AIRCRAFT

The main tasks of the aircraft of the Finnish Border Guard include border surveillance on land and at sea as well as surveillance of Finland’s territorial integrity. In addition, the aircraft:

- Participate in maritime rescue operations as well as search and rescue on land and at sea
- Detect oil spills at sea and document evidence for consequential processes
- Indicate the site of oil floating on the water for oil response vessels in maritime operations related to the prevention of environmental damage
- Contribute to the border management operations led by the European Border and Coast Guard Agency (Frontex) in the Mediterranean, where their tasks include, for example, detection of illegal entry, environmental and fisheries control as well as prevention of cross-border crime.

sault Falcon 2000LXS, Embraer Praetor 600 and Gulfstream G280. The call for tenders will, however, not include such requirements that would limit the possibilities for tenderers to make offers on other aircraft types.

Taken into service in the mid-1990s, the Dornier aircraft have served well but great improvements will be accomplished through the modernisation of the fleet.

“The maximum surveillance flight time for a Dornier is about 3.5 hours, after which it must land for refuelling. Modern aircraft have a flight capacity of up to 8 hours, enabling them to cover almost all of Finland during a single flight. So, our operational planning would no longer be limited by the aircraft”, Rosenqvist explains. ●

TEKSTI JA KUVAT: Marjo Peni

HELSINGIN RAJATARKASTUSOSASTO 30 VUOTTA

Suomenlahden merivartioston Helsingin rajatarkastusosaston toiminnan katsotaan alkaneen satamassa vuonna 1992. Viikko 44 oli rajatarkastuksen juhlatviikko.

Rajatarkastustyön ohessa viikon aikana oli tarjolla kakkukahvit niin omalle väelle kuin yhteistyökumppaneillekin. Rajatarkastusosaston virkamiehet kävivät sankoin joukoin kahvilla ja keskustelussa osaston johdon kanssa. Vuosijuhlan kunniaksi vanhempi rajatarkastaja **Marko Kanninen** oli suunnitellut osastolle oman merkin, joita Rajatarkastusosaston päällikkö **Mervi Pietarinen** luovutti osaston henkilöille.

Suomenlahden merivartioston komentaja, kommodori **Risto Jääskeläinen** kävi onnittelemassa 30-vuotiasta rajatarkastusosastoa. Hän piti puheen ja luovutti Helsingin rajatarkastusosastolle Rajavartiolaitoksen pronsisen ansiolevyk-

Rajatarkastusosaston vuosipäivän juhlijoita.

keen kiitoksena 30 vuoden ansiokkaasta toiminnasta Rajavartiolaitoksen hyväksi. Perusteluissa todetaan: ”Helsingin rajatarkastusosasto edeltävine organisaatioineen on toiminut merivartioston soihdun kantajana rakennettaessa merivartiostoa ja kehitettäessä Rajavartiolaitoksen rajatar-

kastusosaamista kohti maailman huippua.”

Yhteistyökumppaneiden edustajia kävi runsaasti onnittelemassa mm. Poliisilta, Tullilta, Finaviaalta, Migriltä ja Vision Boxilta. Kaukaisimmat vieraat saapuivat onnittelekäynnille aina Portugalista, Kroatiasta ja Kiinasta saakka.

MERIVARTIOKOIRIEN LEIRI

Merivartiokoirat ovat korvaamattoman tärkeä työkalu merivartijalle. Merivartiokoirien työkykyä ylläpidetäänkin säännöllisellä harjoittelulla. Suomenlahden merivartioston merivartiokoirat kokoontuivat viikolla 46 Porkkalaan koiraleirille, jossa ne harjoittelivat muun muassa nenän käyttöä.

Leirillä harjoitettiin esimerkiksi esiinetsintää maastosta, jäljestämistä maastossa, henkilöetsintää ja erilaisten tuotteiden, kuten huumausaineiden, etsintää.

Leirillä kerrattiin monia taitoja ja opittiin uusia asioita. Eikä leikkimielistä kisailuakaan unohdettu. Lbu kennelnimeltään Wild Choice Enar eli **Nikke** halusi välttämättä kokeilla miltä tuntuu hälytysajoneuvon ohjaaminen.

Hieman haikein mielin merivartiokoiria Spn, kennelnimeltään Evergreys Rehn eli **Pimu**, hyvästeli leirin päätteeksi koirakollegansa.

Nikke varastossa etsimässä huumeita.

PYHÄINPÄIVÄN ALUSPARAATI

Suomenlahden merivartiosto kunnioitti merellä menehtyneiden merenkulkijoiden muistoa osallistumalla alusparaatiin Helsingissä pyhäinpäivänä 5. marraskuuta.

Paraatiin osallistui Helsingin merivartioaseman rannikkovartiovenepartio. Paraatin jälkeen alukset kokoontuivat Kauppatorin rantaan, jossa yleisö pääsi tutustumaan aluksiin ja niiden miehistöön.

Eikö enää saa olla tylsää?

”Kun rajapartiolla on tylsää, ovat asiat hyvin.” Näin kuului eräs otsikko paikallislehdessä taannoin. Meistä tavallisista rajavartijoista, työstämme ja toiminnastamme ollaan taas kovin kiinnostuneita ympäri maapallon. Lehtijuttuja piisaa, radio- ja tv-haastatteluita tulee päivittäin ja tuttavat kyselevät onko rajalla rauhallista.

Mutta saako rajavartijalla olla töissä tylsää? Perstuntumalla väitän, että hötkyily ei ole koskaan kannattanut – eikä tule kannattamaan. Vaikka näinä aikoina nuorilla upseereilla intoa riittää, maltti on välillä valttia. Kokemus on opettanut, ettei välttämättä kannata syöksyä suoraan sinne, missä rasahtaa, vaan joskus kauempaa sihtaamalla voi saada aikaan parempia osumia. Eikös iso kuva ole se, mikä meitä kiinnostaa?

Kovasti väitetään, että toimintaympäristömme on muuttunut. Ehkä on myönnettävä, että näin on käynyt, vaikka samanlaisia viitteitä oli havaittavissa jo 1990-luvulla Neuvostoliiton kaatuessa. Toimintaympäristön kerrottiin tuolloin muuttuneen radikaalisti, valvontaa tehostettiin ja valmiutta kohotettiin. Tuolloin alkunsa saivat myös operatiiviset valmiusjoukkueet. Kieltämättä valmarit ovat asemansa vakiinnuttaneet ja hieno homma, että osastot saatiin tuolloin perustettua. Toiminta on jalostunut kumasti 90-luvulta ja valmiudellinen merkitys lienee korostunut vuosi vuodelta. Voisi olettaa, että nyt kun yksittäistenkin rajavartijoiden valmiudellista osaamista on nostettu vuosi toisensa perään, olemme me perustyön raatajat entistä osaavampia, suorastaan huippuluokkaa.

Tämän päivän rajavartijoilta vaaditaan kuitenkin valmiudellisten kykyjen

lisäksi rutkasti tietoteknistä taitoa, kielen osaamista, kirjoitustaitoja ja vaikka minkälaista hallinnollista osaamista. Eitämmöisiä juttuja opetettu vuosikymmeniä sitten rajavartijan peruskursseilla. Upseereilta vaaditaankin tänä päivänä hyvin pitkää pinnaa, jotta mekin, jotka osaamme kyllä hommamme suksien päällä ja kompassin kanssa, innostumme ja opimme käyttämään kaikkia alati lisääntyviä teknisiä järjestelmiä. Vai olisiko jossain vaiheessa syytä todeta, että kaikille ei kannata opettaa kaikkia temppejuja? Allekirjoittaneen aivot eivät ainakaan pysty vastaanottamaan enää yhtään uutta tietojärjestelmää, mihin pitää laatia yli 12-merkkinen salasana!

Asia, joka on säilynyt muuttumattomana, on työmme tärkeys. Olemme sitkeää sakkia ja selvinneet jos jonkinlaisista koettelemuksista laitoksen historian aikana. Kunhan vaan muistettaisiin, että kokemus tuo varmuutta. Jatkuva tehostamisen tehostaminen alkaa takuulla polttaa kynttilää molemmista päistä. Kieli yön alla juokseminen ei hyödytä ketään, paitsi tämän päivän aktiivisuusrankevalmistajia. Siis arvostakaamme myös tylsyyttä, silloin vapautuu aivoihin tilaa uusille havainnoille ja ajatuksille. Saattaa jopa lisätä työhyvinvointia.

Nuorempia kollegoita voisi taas hievan muistuttaa: luottakaa työpaikan vanhoihin jääriin. Meillä on yllättävän paljon sellaista osaamista ja tietoa, jota teidän tulee vielä ikävä!

*Tylsyydestä haaveillen,
Hiihtokauden korkannut Eki*

RAJAMME VARTIJAT joulukuun 2022
Rajavartiolaituksen sidosryhmälehti
on ilmestynyt vuodesta 1934 lähtien.
ISSN 0483-9080

Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa:
maaliskuussa, kesäkuussa, lokakuussa
ja joulukuussa.

Lehti on luettavissa
sähköisesti osoitteessa
http://www.raja.fi/tietoa/rajamme_vartijat

JULKAISIJA

Rajavartiolaitos
Rajamme Vartijat, PL 3, 00130 Helsinki
Vilhonvuorenkatu 6, 00500 Helsinki
[rajammevartijat\(at\)raja.fi](mailto:rajammevartijat(at)raja.fi)

PÄÄTOIMITTAJA

Viestintäpäällikkö Päivi Kaasinen
[paivi.kaasinen\(at\)raja.fi](mailto:paivi.kaasinen(at)raja.fi)
puh. 0295 421 331

TOIMITUSSIHTEERI

Kirsti Helin, Princeps Oy
[kirsti.helin\(at\)princeps.fi](mailto:kirsti.helin(at)princeps.fi)

TAITTO

Sanna Purho, Princeps Oy

KÄÄNNÖKSET

Integra Oy
Scandix översättning AB

PAINO

Grano Oy

ETU- JA TAKAKANNEN KUVAT

Joonas Lahikainen

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Grano Oy
Tilauskeskus, Rajamme Vartijat
Vehkakatu 1, 40700 Jyväskylä
rajammevartijat@grano.fi

Rajamme Vartijat -lehden tilaajarekisteri

Tilaajarekisteriä ylläpitää kirjapaino, joka painaa ja postittaa lehden, tällä hetkellä Grano Oy. Rekisterissä on tilaajan nimi ja lehden postitusosoite. Tietoja käytetään vain lehden postitusta varten ja ne poistetaan, kun tilaaja ilmoittaa tilauksen peruutuksesta.

● RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNTA
PL 3, 00131 Helsinki
puh. 0295 421 000
rajavartiolaivos(at)raja.fi
etunimi.sukunimi(at)raja.fi

● KAAKKOIS-SUOMEN RAJAVARTIOSTO
Niskapietiläntie 32 E, 55910 Imatra
puh. 0295 422 000
kaakkoissuomenrajavartiosto(at)raja.fi

● POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTO
PL 5, 80511 Onttola
puh. 0295 423 000
pohjoiskarjalanrajavartiosto(at)raja.fi

● KAINUUN RAJAVARTIOSTO
PL 60, 87101 Kajaani
puh. 0295 424 000
kainuunrajavartiosto(at)raja.fi

● LAPIN RAJAVARTIOSTO
PL 8212, 96101 Rovaniemi
puh. 0295 425 000
lapinrajavartiosto(at)raja.fi

● SUOMENLAHDEN MERIVARTIOSTO
PL 150, 00161 Helsinki
puh. 0295 426 000
suomenlahdenmerivartiosto(at)raja.fi

● LÄNSI-SUOMEN MERIVARTIOSTO
PL 16, 20101 Turku
puh. 0295 427 000
lansisuomenmerivartiosto(at)raja.fi

● VARTIOLENTOLAIVUE
PL 48, 01531 Vantaa
puh. 0295 428 000
vartiolentolaivue(at)raja.fi

● RAJA- JA MERIVARTIOKOULU
Niskapietiläntie 32 D, 55910 Imatra
puh. 0295 429 000
rajamerivartiokoulu(at)raja.fi

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

★
God jul och gott nytt år!

★
Season's Greetings!

★
Frohe Weihnachten und ein gutes neues Jahr!

★
Joyeux Noël et Bonne Année!

★
Buriid juovllaid ja lihkolaš odda jagi!